اسمعيل حقي البروسوي

Süleymaniye Kütüphanesi
Haci Mahmud
3220

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C.

﴿ شرح الاصول العشرة ﴾

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله الذی وضع الاصول لتأسیس بناء الاصول والصلاة والسلام علی حضرة الرسول الذی هو مفتاح کل مسئول وعلی آله واصحابه المبشرة لاسیما العشرة (امابعد) فهذا شرح الاصول العشرة المنسوبة الی الشیخ العالم العارف المشتهر بابی الجناب نجم الدین الکبری قدس سره وعمم بره التمس منی بعض الاصحاب ان اوضحها باللسان الترکی الجلی

لیکون افهم الکلام الجبلی الالی فاجبته رجاء للوصول من طریق الاصول والله المیسر للامال وما یقضی الیها من صالحات الاعمال وهو المولی المولی فی البدایة والنهایة والولی المتولی للارشاد والهدایة (قوله) الطریق الی الله بعدد انفاس الخلایق * معلوم اوله که بو مقاله کلمات شهیرهٔ مشایخدندر که معانیٔ لطیفه یی مشتملدر اولکیسی بودر که الله تعالی یه موصل اولان اصناف خلائقك نفسلری عددنجه در نفس فانك فتحیله ثم وانفدن داخل وخارج اولان ریحدر که یکرمی درت ساعتده یکرمی درت بیك نفسدر پس هر کسك عمری آخرینه دك اولان نفسلرك عددنجه حقه کیدر یولی واردر زیرا هر نفس حقه بر یولدر که سالك حق اولان کیمسه هر نفسده بر یول آلور ابن سبیل هر خطوه ده یعنی هر آدمده بر یول الدیغی کبی یعنی کرچه یول بر ولکن هر آدم اول یولك نهایتنه ایصاله وسیله اولمغله کویا هر آدمده بر یول المش اولور و بورادن

دیمشلر که هرکس نفسنی وساعتنی محافظه ایتمك
کرکدر زیرا نفس وساعت ضایع اولیجق کون
دخی ضایع اولور وکونك ضیاعیله هفته وانکله
شهر وشهر ایله سنه وسنه ایله تمام عمر ضایع اولور
انکیچون انفاسی محافظه لازمدر وحکیم سنایی
دیمشدرکه (صافیان در دمی دو عید کنند) عنکبوتان
مکس قدید کنند) یعنی صوفیء حقیقی که ذوق
حقدن ذائق ونفس رحمانی یه لایق اوله هر بر نفسده
ایکی عید ایدر یعنی داخل اولان نفسده بر عید
وخارج اولان نفسده دخی بر عید ایدر که فی الحقیقه
بر نفس عدا اولنورا کرچه عیدی ایکیدرکه دخول
وخروج اعتباریله در وعیددن مراد سیر جمال
ایله سرور وذوق وصال ایله حبورد راشته عاشقلر
بو ایکی عیدی ایتدکلری وقتده عنکبوتلر یعنی
اورمجکلر سکك قدید ایدرلر یعنی زاهدلر بیرامده ایرمك
ندر بیلمزلر بلکه قربان بیرامنده خلق لحم قربانه
مشغول اولدقلری کبی انلر دخی اعماله سعی ایدرلر

تا که اکل لحم جنتده ایده لر ونعیم اخرت ایله متنعم
اولالر مع هذا رؤیت جمال الهی نعیم جنتك
فوقنده در ولکن من لم یذق لم یعرف موجبنجه
اغزینك دادینی بلمیان آدمه نه دیملودر (سؤال
اولنورسه) اضاعت انفاس ایتمیوب هر نفسده
عید ایتمکه امکان اولورمی (جواب بودرکه) اولور
زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم بیورمشلردرکه
(صنف من اهل الجنة لایستتر الرب عنهم) یعنی
اهل جنتدن بر طائفه واردر که الله تعالی انلردن
هیچ بر نفسده محتجب اولماز بلکه انلر حقه نظر
دائمله ناظرلردر و بنه حدیثده کاورکه (واسألك
لذة النظر الی وجهك الکریم ابدا دائما سرمدا)
یعنی بوراده نظری تأبید ایله قید ایتدی وکندن
ظاهر اولور که انبیاء علیهم السلام واکمل اولیا
قدس الله اسرارهم که انلر مقربلر وصدیقلردر ایرلر
انلر دائما لذت نظر ایله متلذذلردر زیرا انلر قاب
قوسین مرتبه سنده جمع وفرق وسکر وصحوی جمع

ایتمشلردر پس هر حالده مشاهد لردر کر کسه صور مختلفه واحوال متنوعه ده اولسون زیرا مقصود اولان تجلیء مطلقدر یوخسه خصوص ماده دکل شول جهتدنکه تجلیء حق عموم وشمول اوزرینه در فافهم جدا الحاصل انسانده اولقدر استعداد واردر که قالبی خلق ایله وقلبی استغراق شهودده اولمق ممکندر وبومقامدندر که عارفك نفسی تسبیح ومنامی عبادتدر یعنی عارف ایچون غفلت یوقدر بلکه یقظه ومنامده بیداردر نتکیم غیریلر ایچون یقظه یوقدر بلکه خواب وبیداریده نائملردر نتکیم بطریق الاشاره قرآنده کلور * ومن آیاته منامکم باللیل والنهار * وحدیثده کلور (الناس نیام فاذا ماتوا انتبهوا وتیقظوا) اشته بونلر عوام ناسدر که حقه طریق عامدن بدایت مطلقه ایله کیدرلر یوخسه طریق خاصدن هدایت مقیده ایله کتمزلر که مطلوب اصلی بودر فاعرف جدا (وایکنجیسی بودر که) اسماء الهیه دن هر براسمك

عبدی واردر که اول اسم انك مربیسیدر اکرچه مسمی بردر پس جهاتك اختلافندن مسمانك اختلافی لازم کلمز بلکه هر اسمك محکومی اولان عبد کندی اسمنك جهتندن طوغری حقه کیدر یابانه کتمز زیرا بوراده یابان یوقدر شول وجهدن که سلوك دیدکاری معنی دوریدر یوخسه خطی دکلدر یعنی هر کس دونه دونه اخر والیه ترجعون موجبنجه حقه رجوع ایدر وانی آرزولیوب کیدر واکا واصل اولور شول دائره نك اولی اخرنه ملتق اولدیغی کبی نظر ایله که اول دائره نك مرکزنده اولان نقطه اول دائره نك اطرافنه سراپا ناظردر وهر طرف دخی اکا دائره در نتکیم حضرت کعبه نك شرفها الله تعالی چوره سنده اولان قبه لرك جمیع اطرافدن کعبه یه نظری برابردر اشته بودر که بعض عرفا دیمشلردر کعبتینك چوره سی یك جهتین) عکس دوشمشدر اکا ست جهات) یعنی کعبتین که شش خانه پرعظمدر که

خانه لرنده نقاطۀ مختلفه سی واردر التی نقطه وضع
اولنان خانه یه کلمشدر ایمدی بو سر الهی ونقش
غریبدر که عالم آفاقده دخی جاریدر زیرا
جهات ستك مخلوقاتی اسمای مختلفه یه و بونلر
دخی مسمای واحده ناظرلر واول ذات احدیه یه
محاذیلردر پس هیچ نقطۀ صوریه وحقیقیه‌دن
منحرف اولمش یوقدر و بومقامه اشارت ایچون
حضرت هود علیه السلام لساندن بطریق
الحکایه قرآنده کلور * ما من دابة الا هو آخذ
بناصیتها ان ربی علی صراط مستقیم * و بومقامدندر
که بعض کمل توسیع دائرۀ رحمت ایتمشلردر
ولکن حقایق شناس اولیانلر فهم ایده‌کلری
مواضعده سکوت ایتمزلر بلکه بی ادبلك واطاله
ایدرلر ای مؤمن اکر بومقامی ذوقله ادراك ایلمدکسه
مائدۀ معرفتدن حصه مند اولدك ولکن سعی
ایله که امر الهی بوانه کیده سك اکر استعدادك
وار ایسه والا جمیع خلق حقك عبادیدر قال الله

تعالی * ان کل من فی السموات والارض الا آتی الرحمن
عبدا * ولکن هر بری طریق امرده دکلدر بلکه
کیمی فاسقدر والله لا یهدی القوم الفاسقین *
وکیمی دخی کافردر * والله لا یهدی القوم الکافرین *
پس هدایت مطلقه ومقیده یی جمع ایدن انسان
کاملدر قال الله تعالی * افمن یمشی مکبا علی
وجهه اهدی امن یمشی سویا علی صراط مستقیم
* واوچنجیسی) بودر که نقدر مکونات وار ایسه
هر بری حقه بری مکونه طریق اولدیغی کبی
نقدر اخلاق حسنه دخی وار ایسه هر بری حقه
بر یولدر زیرا وارد اولمشدر که (تخلقوا باخلاق الله)
وینه کلور که (ان لله ثلثمائة وستین خلقا من
لقیه بخلق منها مع التوحید دخل الجنة) یعنی
الله تعالی نك اوچیوز التمش خلق حسنی واردر که
بر کیمسه موحد اولوب بو اخلاقدن بریله الله تعالی یه
ملاقی اولسه اهل جنت اوله بو اثناده حضرت
ابی بکر الصدیق رضی الله عنه سؤال ایدوب

يارسول الله بو اخلاقدن بنده برخلق وارميدر
ديدكده جناب نبوت صلى الله عليه وسلم بيوردبلر
يا ابا بكر بو اخلاقك يالكز بري دكل بالكه جمله سي
سنده موجودر و بو اخلاقك حق تعالى يه احبي
سخا ايدكلري صفتدر اشته بورادن فهم اولنور كه
حضرت صديق جنتك سكز قپوسندن بله دفعهٔ
واحده ده داخل اولسه كركدر زيرا ابواب ثمانيه نك
جملهٔ سندن دخوله سبب اولان اعمالى جامع اولمشدر
پس هر خلقك جذبيله الله تعالى يه مهتديدر واكن
بري برلرينه نسبتله تفاوتلري واردر مثلا سخا
ايله تخلق ايدن سائردن حقه اقربدر وكذلك عالم
بالله اولنلر دخي سائرلره قياس اولنمز رسول
وجهدندر كه علم صفت شريفهٔ الهيه در
وديمشلردر كه بينه و بين الله احسن الاخلاق رضا
وتسليم و بينه و بين الناس حسن الخلق وسخادر
فاعلم ذلك فانه من المهمات و (دردنجيسي بودر كه
كثرت طرق حرف وصنايعه اشارتدر كه بونلردن

هر بري حقه يولدر ومراتب دخي بويله در سلطنت
ووزارت وفتوى وقضا وتدريس وامثالى كبي
انكچون بعض كبرا بيورمشلردر اكر ابراهيم
بن ادهم بنم زمانمده اولايدي تحتنده ايكن اني
ارشاد ايدردم يعني سلطنت وانك مراتبي اسماء
الهيه يه دائردر كه سالكك كندي نفسده معرفت
ومشاهده سنه طالب اولديغي اسما دخي بونلردر
پس عين آفاق عين انفسدر ولكن مرشد كامل
اولمجق هدايت خاصه بولمق مشكلدر والحاصل
صنايع وعلومده اختلاف اولديغي رحمتدر نتكم
حديثده كلور (اختلاف امتي رحمة) كذلك هر بري
حقه موصلدر ولكن جهت ايصال مكاشفدن
غيري يه مجهول اولمغله ماسوى وقاطع الطريقدر
دينلور بلكه عين حق وعين طريقدر كه تجليات
الهيه دن معدوددر پس بونلرك قنغيسي جانبندن حقه
توجه بولنورسه وصلت ميسردر قال تعالى (ومن
حيث خرجت فول وجهك شطر المسجد الحرام * يعني

اختلاف جهاتك وحدت مسماده تأثيری يوقدر
كعبه كبی جوانب واطرافدن سالكاره مطلب
واحددر پس آيت مذكوره اشارتيله هرنه
صنعتدن ومرتبه‌دن وعلمدن حقه خروجه
طالب اولسه ياب وصوله دخولی مقرردر ديمكدر
چونكه اشيا مظاهر اسمادر ذكر اولنان ضنايع
وامثالی دخی اشيادن وموصل حق اولان دلالتدندر
مثلا هوا حی اسمنه مظهردر كه متحركدر
وصو محيی اسمنه مظهردر كه دفع هلاك ايدر
وعلی هذا پس خباز دخی نافع اسمنه وخبز قيوم
اسمنه مظهردر زيرا قيوم حيوان رزقله در
وعطار اهل ميزاندر كه تسويهٔ كفتين وتعديل
عدل اسمنه دائردر كه اهدنا الصراط المستقيم ده
اولان استقامت اعتداليه اكا ناظردر وروايح
طيبه‌سی اولان نسنه‌لر اسماء جماليه ومر اولان
اسماء نافعه در زيرا (كل مر دواء) ديلمشدر
ومهلك اولان نسنه لر اسماء جلاليه دررزهر

وامثالی كبی وسلطنت اسم اعظممدر ووزارت اسم
وكيل وفتوی اسم عليم وتدريس وتعليم دخی
(وعلم الاسماء) سريدر وقضا ان ربك يقضی
بينهم يوم القيمة ☼ رمزيدر واسم مسمايه دالدر
اكر اول اسمك صاحبی مبتدی ايسه عين
مسمادر اكر منتهی ايسه پس قاضی حقدر وسائرلری
دخی اكا كوره دركه ارباب معرفت عندنده
اصلا شك يوقدر ومؤذن (والله يدعوا الی دار السلام)
مضمونته تلو يحدر وامام (ان الله يقول علی
لسان عبده سمع الله لمن حمده) مفهومنه اشارتدر
وشيخ مرشد * بل الله يزكی من يشاء ☼ فحواسنه
ايمادر ومشتری و بايع (ان الله اشتری من المؤمنين*
آيتندن معلومدر ايمدی چونكه كنديكه صاتمسن
امتثان ايده كه شر كدر وحياتكی قوكه اسماء امانتدر
محمد صادق الامين در صلی الله عليه وسلم ورثه
امت انك مظاهريدر پس خائن اولان مظهر
امين اولماز ودكان وخانه سنك وجوديدر كه

موجد وصانع وخالق ومصور وامثالی اسمانك
نتایجی در واهل هدایت هادی واهل ضلالت
مضل اسمی دائره سنده در ومدح صفت وذاته
وعین واحده در که ستر حقیقت دیدکاری بودر
کثرت تعیناتك وحدته صرری روزنه لردن عکس
ضوء شمس کبی که ضوءك تعددی روزنه لرك تعددی
حسبیله در والاشمس کاهی عین واحده وضوء
واحد در اشته سکا برمقدار اشارت که واقع
اولدی سنی اجمالدن تفصیله ارشاد ایچوندر
زیرا شئون الهیه یه نهایت یوقدر وتجلیات حق
حددن ارتقدر وهر نسنه یا لطف یوزندن اکر لطیفه
مظهر ایسه ویا قهر یوزندن اکر اسم قهاره مظهر
ایسه حقه موصلدر زیرا حق جامع الاسمادر
فاعلم ذلك واعمل حتی یتیسر لك الوصول الی الله
عزوجل * وطریقنا الذی * نشرع فی شرحه
اقرب الطرق الی الله واوضحها وارشدها *
یعنی بزم شول طریقمز که شرح وبیانه شروع

ایدرز یعنی شمدی نصکره شرح ایدسك کرکدر حقه
موصل اولان یوللرك اقربیدر که اندن اقرب
یول یوقدر بلکه سائر یوللر اکا نسبتله کمی قریب
وکمی بعیددر واوضح الطرقدر که محجهٔ بیضادر
وارشد الطرقدر که اکا سلوك ایدن چب کتمز
وجاده دن چیقمز وسهولتله منزله واصل اولور
* وذلك لان الطرق مع کثرة عددها * محصورة
فی ثلاثة انواع * یعنی اقرب واوضح وارشد
اولدیغنك بیانی بودر که طریق حقه کثرت عددیله
یعنی هرندکلو چوقدر که انفاس خلائق قدردر
بویله ایکن ینه کلیاتی وجنسی اوچ نوعه منحصره در که
بو اوچ نوعدن زیاده تقسیمه صالح نوع یوقدر *
احدها طریق * ارباب المعاملات بکثرة الصوم
والصلاة وتلاوة القرأن والحج والجهاد وغیرها
من الاعمال الظاهرة * یعنی اول اوچ نوع طریقك
اولکیسی معاملات شرعیه اربابنك طریقی
درکه کثرت صوم وصلاة وتلاوت قرأن وحج

وجهاد و بونلرك غیری اعمال ظاهره ایله مقید
اولور نتکیم زمان تابعین وتبع تابعنده بونلر کثرت
اوزریته ایدی کرك حرمینده و کرك شام ومصر
وبغداد و بصره و کوفه وامثالنده و بونلرك
ارالرنده بعضیلری صائم الدهر ایدیلر که ایام عیددن
غیریده افطار ایتمزلر و بعضیلر غزایه اشتغال
کوستررلردی عبدالله بن مبارك وامثالی کبی
و بعضیلر حجه حریصلر ایدی اهل بغدادك بعض
عابدلری کبی و بومقوله اعمال ظاهره جسده منوط
اولمغله اعمال ظاهره دیدیلر * وهو طریق الاخیار
فالواصلون بهذا الطریق فی الزمان الطویل
اقل من القلیل * یعنی طریق مذکوره طریق
اخیار دیدیلر که انك سالکلری خیرات وحسنات
واعمال ظاهرهٔ صالحه یه مشغوللر در پس عامل
خیر اولنلر دخی بالنسبه خیر الناس اولورلر انکیچون
بونلره اخیار دینلدیکه اهل خیر دیمکدر پس
بو طریقله زمان طویلده حقه واصل اولنلر اقل

قلیلدر یعنی آردن ازدرز یرا طریق زهد در طریق
عشق دکلدر انکیچون طول زمانه محتاجدر که
عاشقك اوچ سنه ده قطع ایتدوکی منازلی انلر
اوتوز سنه ده قطع ایدرلر مع هذا بو دخی هر برینه
میسر اولماز بلکه اکثری یولده قالوردو بونلرك
اشبهلرندن بریسی فضیل بن عیاض در که مکه ده
مجاور ایدی ای مؤمن اشته طول زمانده واصل
اولانلر امم سالفه کبی اولورلر که درت بشیوز سنه
عبادت ایدوب یای کبی قامتلری بوکیلور واوق کبی
اینجه اولوردی الله تعالی بو امت مرحومه یی بویله
طول عمر ایله معمر قلمادی زیرا مقصود مدت قلیله ده
دخی حاصل استعداد ومرشد اولیجق پس کمان
کبی منحنی اولمغه حاجت قالماز * وثانیها طریق
اصحاب المجاهدات والریاضات فی تبدیل الاخلاق
وتزکیة النفس وتصفیة القلب وتجلیة الروح والسعی
فیما یتعلق بعمارة الباطن) واول اوچ نوع طریقك
ایکنجیسی اصحاب مجازات وریاضات طریقی در که

تبدیل اخلاق ذمیمه‌ده ونفس اماره‌یی اندن پاك
ایتمکده چالشورلر کبرویا وحسد وعجب وحب مال
وحب جاه وامثالی کبی وقلبی نور توحید وحضور
مع الله وقطع تعلقاتله تصفیه ایدرلر زیرا قلب اینه‌در که
صفوت وصفالت قبول ایتدکجه تجلیٔ الهی‌یه
مظهر اولمازو تعلقات ماسوادن اکا کدورت وظلمت
وپاس حاصل اولور ودخی معرفة الهیه ایله
تجلیه ایدرلر یعنی جلاویررلر ومعرفت الهیه
مقبوله اودرکه نتیجهٔ تقوی وعمل صالح وسلوك
اوله والا اکا معرفت شیطانیهٔ مردوده دیرلر
زمانه‌ده اهل مکرواستدراج ومدعیان وفسقه‌نك
معرفتلری کبی که کندیلری خبائث طبیعیه ونفسانیه
ایله ملوث ومتنجسلر ایکن طیب وطهارت دعواسنه
دوشمشلر ومعرفتدن دم اورمشلردر اشته عمارت
باطن ذکر اولنان وجوهله اولور لاف وکزاف ایله
اولماز حتی نیجه ریاضت کشلر واردرکه بش
اون کونده برافطار ایدوب صوم وصلاة ایدرلر کن

بله ینه معارف الهیه‌یه نائل اولمامشلردر بلکه انلرك
ریاضتلری رضات رهبانه دونمشدر اکرچه بعض
ثمرات خارجیه سهر وصمت وعزلتك اولدیغی
کبی مثلا بعض مقالات سویلرلرکه معانیسدن
بی خبرلردر وخوارق عاداتله مبتلی اولورلر
بعض مغیباتدن اخبار وهواده طیران وصوده
جریان وطی مکان وامثالی کبی وبونلری مقاصد
قیاس ایدوب اکوانده بند اولوب قالورلر وکشف
ملك وکشف جن وکشف قبور وکشف ضمیر دخی
بو بندلرك ایچنده‌در پس ریاضتك مقبولی اودرکه
انسانه رقت وصفا وانس بالله ایراث ایلیه وکون
اندن ذاهب اوله هرنه اولورسه واوصاف
بشریه‌دن انی تطهیر ایده وعزت الهیه وسلطنت
ربانیه ومقام صمدانی حصوله کله ومجاهدهٔ
نفسه دشوار اولان وجهله معامله‌در واعمال
نفسیه دیدکلری صبر وتحمل اذی وملذ وذات
نفوسدن قلیله رضا وموجوده قناعت کافی دکل

ایسه ده وغیری شکوادن نفسی حبس ایلمك
نظراً یدر * وهو طریق الابرار فالواصلون
بهذا الطریق اکثر من ذلك الفریق لکن الوصول
بذلك منهم من النوادر * ذکر اولنان طریقه
طریق ابرار دیرلر زیرا بونلر برظاهر و برباطنی وجوده
کتورمشلردر انکچون ابرار دیمکه لایق اولمشلردر
پس بوطریقله حقه واصل اولنلر اولکی فریقدن
اکثردر اکرچه بونلردن بوطریقله واصل اولنلر
دخی فی نفس الامر نوادردندر یعنی فریق اوله
نسبتله کثرتلری وارایسه ده ینه کلهجك سائرلره
کوره قلت وندرت اوزرهدر نته کیم امور اضافیه نك
شانی بودر که برنسنه مافوقنه کوره قلیل وماتحتنه
کوره کثیردر دینلور حیوان کبی که جماده کوره
قلیل وانسانه کوره کثیردر * کما سأل ابومنصور
عن ابراهیم الخواص فی ای مقام تروض نفسك *
خواص واوك تشدیدی ایلهدر بو امت ایچنده
ایکی ابراهیم کلمشدر که بری ابرهیم بن ادهم و بری

ابراهیم بن خواصدر که بادیهده خضر علیه
السلامه ملاقی اولدقده سؤال ایدوب سکانه سببدن
ملاقات ایتدم دیدکده حضرت خضر دخی
(ببرك امك) دیدی یعنی والده که برك سببیله
قاوشدك پس بونده بر والدهنك اعمال خالصهدن
اولوب ملاقات اکابره وسیله اولدیغنه اشارت
واردر یعنی نته کیم مشایخ کباردن ابومنصور ابراهیم
خواصدن سؤال ایدوب سن حالانه مقامده
نفسکه ریاضت و یررسن ومقامات علیهدن قنقی
مقامده تمکین بولمغه چالیشورسین دیدی اول دخی
* اروض نفسی فی مقام التوکل منذ ثلاثین سنة *
دیدیکه اوتوز ییلدنبری یعنی اوتوز سنهدر که
توکلده نفسمه ریاضت و یریرم وانی تصحیح ایتمکه
چالیشورم معلوم اولا که توکل توحید افعالك غایتی
دررضا توحید صفاتك نهایتی اولدیغی کبی وتوحید
افعال اودر که افعال عبادی فعل حق اولمق
اوزره مشاهده ایلیه زیرا قرآنده کلور فعال لما یرید

※ و بومشاهده قوت بولسه خلقه اعتراض یری قالماز اکرچه دیمشلردر که انسان کندی نفسنه فرقله وخلقه جمله نظر ایتمك کرکدر تا که سلامت بوله وجمله نظردن جبر مطلق لازم کلور سول دکرمن طاشلری کبی که صوانی جبرایله دونردر ولكن طاش دورانه سبب اولمغه محلیت ملاحظه سیله کسب واختیار دیرلر بوصورتده جبر متوسط لازم کلور که اهل سنت ذاهب اولمشلردر و بونك فوقنده دخی کلام واردر که اسرار قدردن اولدوغندن بحثه رخصت یوقدر ※ فقال افنیت عمرك یابطال فی عمارة الباطن فاین انت من الفناء فی الله ※ پس منصور اوراده ابراهیمه خطاب ایدوب دیدیکه ای بطال عمریکی عمارهٔ باطنه ده افنا ایتدك ووقتکی انده کچوردك پس سن قنده سن فنافی الله مرتبه سی تحصیلدن یعنی فنافی الله که شهود حقده استغراق وظاهر وباطندن بی شعور وانفس وآفاقده بی خبر اولمقدر الزم

لوازمدن اولان بودر یوخسه توکل مقامیله تقید دکلدر که عمارت باطنه متعلقدر زیرا انسانك باطنی آخرت وظاهری دنیادر پس حال باطن ایله تقید ایتمك آخرت ایله وحال ظاهرله تقید ایتمك دنیا ایله تقید کبیدر عارف بالله اولانه ایسه دنیا وآخرت حرامدر بوجهتدن کرکدر که ظاهر وباطن قیدندن مطلق اوله واول واخر اولان حقه اتصال بوله الحاصل فنا اودر که رسوم بالکلیه عین ذات احدیه ده مضمحل اوله بوصورتده عبد کندی فعلنی کورمز اواورزیرا حقله قیام بولور وتوکل وامثالنك ملاحظه سی خارجده قالور اشته بومقوله فنایه سواد الوجه فی الدارین دیدیلر که حقدن ذات حق طلب ایدنلرك حالیدر وانك مقابلی بیاض الوجه فی الدارین درکه حقدن کونینی طلب ایدنلرك صفتیدر پس سواد که فنادر بیاضدن افضلدر که نفسله بقادر وعالم فنایه سواد بدکاری سبادتندرزیرا اول عالمده نور وظلمت یوقدر بلکه

ظل حقيقى واردر كه اكا ضوء حقيقى دخى ديرلر انك
ظلى اولماز بلكه نورانواردر فافهم جدا * ومن
هذا النور نور ليلة القدر فانه نور الذات فاعرف
قطعا * بعدذا ابو منصورك ابراهيم خواصه بطال
ديدوكى اوائل حالنه كوره درو الا ابراهيم مشايخ
كبار وخواص مقربيندندرو بطال اهل بطالت
ديمكدر كه ترك كاردر كويا ابراهيم بر معتبر ايشده
بولنمامغله بطال حكمنده اولدى پس عمارت باطنه
سعى ايدن بطال حكمنده اولمجق عمارت ظاهره
مشغول اولان زاهدك حالى نيجه اولمق كركدر
(صويدم قبايى عشقك الندن) كيدم عبايى
عشقك الندن) (بر دردنا كم بر ذره خاكم) (بر سينه
چاكم عشقك الندن) (سودم كاهى اول پادشاهى
(ايلرم آهى عشقك الندن) (اللرى بغلو اول
شاهه قرشو) (ديرم الله هو عشقك الندن)
(حقيا يا ندم عشقه بو يا ندم) اخراو يا ندم عشقك
الندن) * وثالثها طريق السائرين الى الله *

انواع طرقك اوچنجيسى ذات احديه يه سير وسياحت
ايدنلرك طريقيدر بوراده سير بر حكمدن بر حكمه
و بر حالدن بر حاله انتقالدر كه امر معنويدر
وسالكك بدايتدن نهايته دك حال سيردر يعنى
مطلوبى جانبنه خطوه حركتدر كعبه يه حركت
كبى كه وصولده سير منقطع اولور ولكن نهايت
بولان سير الى الله در زيرا سير فى الله نهايت
اولماز مثلا كعبه يه وصول ايله كعبه نك اسرارى
غايت بولماز زيرا شؤون الهيه بى پاياندر ايمدى
اى مؤمن كمال حقيقى حاصل اولنجيه دك سير
وسلوك لازمدر توحد عزيمت وجمع همت ايله
يعنى بو طريق بر طريقدر كه پريشانلق وفتور
وكسل كوتورمز وبلكه ظاهر يكپاره حركته
محتاجدر ونظر ايله خارجده ابن سبيله كه نقدر
پريشان وكسلنانك واسباب طريقى فاقد اولوب
منزلدن قالور والله المعين * وهو طريق *
الشطار من اهل المحبة * يعنى بو طريق اهل

محبتدن شاطر وسابق ومسارعلرك طريقيدر كه
وجودلرنده حكم وجوب حكم امكانه غالب خفت
اوزرنه اولدقلرندن شاطرلر كبي تركدرلر وبر يرده
توقف ايتمزلر پيرلر ومريضلر وكسلنانك اولانلر كبي
و بوراده محبت زهدك مقابليدر كه حقه انجذاب
معنويدر قيچن كه قوت وشدت بوله اكا عشق ديرلر
پس محبت نور وعشق ناردر كه ماسوايي وعلاقات
كونيني احراق ايدر انكيچون بعض عشاق ديمشدر
(يا عشق اودينه صبر ه ينار بين نورين) يعني
ايكي نور كه بري اعراض عما سوى الله و بري دخي
اقبال على الله در بو ايكيسي ميانده نار عشق
اوليجق انسانك خس وخاشاك مرتبه سنده اولان
تعلقاتي محترق اولور ومنزله تيزايرر زيرا عشق
تازيانه در كه مركب نفسي * سـتورر *
فالواصلون بهذا الطريق في البدايات اكثر من غيرهم
في النهايات * پس بو طريقله يعني عشق ومحبت
ايله سيروسلوك ايدنلرك بدايتلرنده واصل اولدقلري

غير يلرك نهايتلرده وصلتلرندن اكثردر يعني
غير يلرك نهايتلرندن بونلرك بدايتلري افضلدر كه
غير يلرك نهايتنده بولدقلريني بونلر بدايتده
بولورلر زيرا قوه انجذاب وكمال استعدادلرندن
سمايه نوردن نردبان ايله عروج ايدرلر يعني بيك
ادمي بر ايلرلر بس برقوناغي اوج قـوناق ايدن
فنده واوج قوناغي برقوناق ايدن فنده اشـته
مواليد وعناصردن تدر يجله تجرد ايدنلر غايت
كيج واصل اولورلر مكر كه استاد حاذق ومرشد
كامله مقارن اولالر اهل جذبه ايسه دفع سلوك
ايلرلر انكيچـون ابتدا انلره صفـات الهيه دن
سر حيات سار يه منكشف اولور كه معتبر اولان
بوانكشافدر يوخسه سير اكوان دكل زيرا سير
اكوانك برازخي چوقدر وكشوفي سفليه در واكثر
سلاك بوورطه يه دوشمشلر وبراز خده قالمشلردر
والله الحفيظ * فهذا الطريق المختار مبني على
الموت بالارادة كما قال عليه الصلاة والسلام موتوا

قبل ان تموتوا * بوراده طریقی مختارله وصف
ایلدی زیرا بر طریقك كه اثر ظـاهر وسلوكی
سریع اوله غیریلراوزرینه اختیار وترجیح اولنور
وغیریلردن مراد طریق اعمال ظاهره دركه
طریق اولدر وطریق اعمال باطنه دركه طریق
ثانیدر پس بوطریق مختار موت ارادی اوزرینه
مبنی در یعنی بوطریقك اساسی موت ارادیدركه
موت اختیاریدر نتكیم حدیثـده كلوركه موت
اضطراری طبیعیـدن اول * مـوت ارادیٔ
اختیاری ایله مرده اولكز * وعد نفسك فی
الموت * یعنی كندیكی موتی اراسنده میت اولمش
عد ایله ووجود ظلی یه وجود ورمه وتعلقات
كونیندن فانی اوله كوركه بوصفت ابتدا ابو بكر
صدیقك رضی الله عنه صفتی درنته كیم حدیثده
كلـور (من ارادان ینظر الی میت یمشی بین
الاحیاء فلینظر الی ابی بكر) یعنی بركسه زنده لر
اراسنده یوررمیته نظر ایتمك دیلرسه ابو بكره

نظر ایلسون كه آنك جسدی زنده ونفسی مرده
در زیرا تعلقاتدن فنـاء كلی بولمشدر انكیچون
مال ومالنی بذل ووجودنی فی سبیل الله خدمته
قید ایتمشدر پس ارادیدن مراد تعلقات وتعیناتدن
فناء كلی درحتی كندی وجودنی ملاحظـه دن
فنادر نتكم موت طبیعی ده دخی حال بویله در
زیرا میت كندی وغیری دخی موجـودر پس
موجودك كندی فانی اولماز بلكه مشاهده دن
زائل اولور حتی دیمشلردر كه اكر منصورك دعوای
اناالحق دن فنا بولمیدی بردار اولمقدن خلاص
اولوردی یعنی اكا لازم اولان وجود ظاهری افنا
ایتمك دكل بلكه انا دیدیكی افنا ایدی ولكن چونكه
سكر غالب اولدی ووجود ظاهرینك فناسی لازم
كلدی ودیمشلردر كه موت قمع هوادركه نفس
آنكله مرده اولور وموت دخی برقاج وجهله در
موت احمر دركه نفسه مخالفتدر وبری موت ابیضدر كه
جوعدر بطننی مرده قلمقدر واكا موت ابیض

دیدکاری وجه قلب آنکله سفید اولمق حسبیله در
وبری اخضردرکه لبس مرقعدر یعنی بی قیمت
اولان پاره لری جمع ایدوب اندن عمالو خرقه
کیمکدرکه حالا لباس شهرتدن عد اولنور وبری
موت اسوددرکه احتمال اذی در یعنی خلقك
جفا واذاسنه تحملدر فنا فی الله درکه جمیع افعالی
فعل محبوبده افنادر پس فعل غیرملحوظ اولمجق
حقدن صادر اولانه اذا دیمزلر بلکه زهر ایسه
ده تجرع وتلذذ اولنور زیرا محبك محبوبده
فناسنك حکمی بودر (نظم) فنا بول ذات حقده
سن سکا ویرمه وجود ای دل) اکر ظاهر اکر
باطن خدایه قیل سجود ای دل (سواقیدندن
ازاد اولمغه سعی ایله ارکنندن) (که زیراراه
اطلاق ایچره مانعدر قیود ای دل) بوترکیب
عناصردن چوزلمزسه اکر بندك) حرفك کار
کاهندن دوزلمز تار وپودای دل) بوجام فنادن
ایچمین بولمز بقادن حظ (صوار جانك چوباقیدر

بو بزم فضل وجودای دل) بونقد پندحقیدن
اکرچه مایه بولدکسه) بو بازار فسادایده
* کور براوزکه سودای دل * وهو محصورة
فی عشرة اصول یعنی طریق سائرین اون اصله
حصر اولنمشدرکه بو اون اصل انك مبنی واساسی
وسائرلر فروع وبناسی کبیدر وهرنسنه ده اصول
واردرکه انی تضییع ایدن مقصوده وصولدن
محرومدر نتکیم دیمشلردر من ضیع الاصول حرم
الوصول) وبو معناده ترکیده برایشی یواندن
طوت دیرلر یعنی اکرشرطی اوزرینه کیدرسك
فیها والامراد حاصل اولماز وبونده اشارت
واردرکه مرشیده کلیات وجزئیات واردر پس
کلیاتی محافظه اولنسه جزئیاتی اکا تابع اولور
نتکیم اصول وفروع دین دیرلر بوجهتدن فرض
معطل ونافله مستعمل اولسه مقبول اولمز وبی اساس
بناکبی اولور * الاصل الاول التوبة *

وهی الرجوع الی الله تعالی بالارادة کما ان الموت
رجوع بغیر الارادة کقوله تعالی ارجعی الی ربك
راضیة مرضیة * یعنی اصل اول توبه درکه
بالارادة والاختیار حقه رجوعدر تکیم موت
بغیر الارادة یعنی بالجبر والاضطرار رجوعدر
تکیم آیت شریفدن مفهومدر زیرا ارجعی
الی ربك راضیة مرضیه یعنی ارجعی الی ربك
ربکه دون دیمکدرکه موتدر موت ایسه نفسك
کراهیت ایتدوکی نسنه درهر کیمك نفسی اولورسه
حتی موسی علیه السلام ملك الموتك طبانجه ایله
کوزن چقاردی وحضرت ابراهیم علیه
السلام دخی یارب هیچ خلیل خلیلك جانی الورمی
دیو دردد صورن کوستردی وحضرت رسالت
صلی الله علیه وسلم احتضارلرینه قریب
بیوردیلر که (یانفس مالك تلوذ الی کل ملاذ)
یعنی ای نفس ندر شانك که موت اوجندن صغنه
جق یره صغنورسن وکندیکه چاره ارارسن ولکن

بو بیاندن خالمرکه نسنه کلمسون زیرا بونلرك
بو اوضاعندن مرادتنبیه امت وخطر موته
اشارتدر والا مابه الذ موت تحفه در تکیم
حدیثده کلور (الموت تحفة المؤمن) خصوصا که
راضیه مرضیه دیو نفسی وصف ایلدی
بومقوله نفس مطمئنه ایسه موتی کراهت ایتمز
کراهت طبیعیه ایسه رضا وتسلیمه منافی دکلدر
بعده توبه یی اختیار وارادتله تقیید ایلدی زیرا
جبر ایله اولان توبه ایمان یأس وبأس کبی درکه
مقبول دکلدر پس سالکك حقه رجوعی ارادی
کرکدر والاجبر ایله صوم وامساکك ثوابی
اولمدیغی کبی سائر جبری اولان امور دخی
بویله درکه نتیجه سی اولماز بورادندرکه انبیا
علیهم السلام اقوامی یوزندن مبتلا اولدیلر زیرا
اکر بعض خوارق یوزندن جبر واقع اولایدی
ایمانلرینه اعتبار اولنمازایدی پس ایمان وتوبه
اختیار ایله کرکدر * وهی الرجوع عن الذنب

وهو ما يحجبك عن الله من مراتب الدنيا والاخرة *
يعنى يوقاروده كى رجوع الى الله مطلق ذكر
اولنمشدر اندن مقصود ذنبدن رجوعدر طريقتده
ذنب ايسه سنى حق تعالى دن حجب ومنع ايدن نسنه
دركه مراتب ودرجات اخرتدر يعنى بونلردن
برينه تعلقدر اكرچه درجات جنان اعمال صالحه يه
كوره تقسيم اولنور ولكن عملى ايشليوب بعده
اندن مفلس اولمق كركدر يا آخره هبه ويا عدم
تعلق ايله وبر كيمسه مراتب دنيادن بر مرتبه نك
صاحبى اولوب اكا تعلق اولماسه اول مرتبه
اكا سد راه وحجاب حق اولماز والا خلفا مقولريته
اولوردى وديمشلردر كه نور الدين محمود زنكى
كه ملوك شامدندر اچيوزلردن ايدى واوغلى
ملك صالح قرقلردن ايدى وسلطنت مانع اولميوب
خلافته قريب وجهله معامله ايتديلر الحاصل
كناه يالكز شرعده تعداد اولنان منكرات دكلدر
بلكه بر نسنه كه معروف صورتنده اولسه ولكن

قلبك اكا تعلق بولنسه اول تعلق انى منكر صورتنده
قيلار نتكيم قرآنده كلور (واجنبنى وبنى ان نعبد
الاصنام) امام غزالى رحمه الله اصنامى نقدين
يعنى درهم ودينارله تفسير ايتمشدر ظاهر بودركه
معظمده تعلق دل بولنورسه صنم محبوب دل ديمكدر
هرنه اولورسه اشته ماسوى حجاب اولديغى
تعلقه دائردر يوخسه موجود سوى دكل
وديمشلردر كه اكر وجود ماسوى اولميايدى
كمسه نك كمالى ظاهر اولمزدى زيرا قليلها كبى
معدومدن تفريغ ايتمه نك معناسى اولمازبلكه
موجوددن تفريغ اولنور ودنيا اقوى الحجاب زيرا
جسد ترابدن تأليف اولنمغله وجه ارضده وغيريده
اولان حسيات ايله الفتى زياده در جسد ايسه
قلبه وقلب دخى نفسك هواسيله تقلب ايدر
اكر نفس تزكيه اولنمديسه والا جانب روحه دوز
فاعرفه * فالواجب على الطالب الخروج عن كل
مطلوب سواه حتى الوجود كما قيل وجودك ذنب

لايقاس عليه ذنب اخر * پس طالب حق اوزرينه
واجب ولازم اولان حق تعالينك غيريدن حتى
كندى وجودندن بيله خروجدر نتكيم مشايخ
طريقت ديمشلردر سنك وجودك بر كناهدر كه
انك اوزرينه قياس اولنمز يعنى حجاب وجود اعظم
حجابدر زيرا جمله حجبدن كندويه اقرب
والصقدر وانده غيرك بناسندن كندى بناسنه
اهتمام زياده در كه انهدامندن حذر ايدر
و بو مرتبه يه تمحض ديرلر كه انسان كندى نفسنه
بيله التفاتدن تخلص ايدر دكل كه ماسوايه التفات
اشته بوندن فنا ايله فنا اندندر كه فنانك فرقلرى
ظاهر اولور زيرا مطلق فناكا اولور كه بعض
شعور والتفاتله مختلف اولور وصاحب فنا كنديينك
فنا اولديغن بيلور واكا فناء ناقص ديرلر
فنااندن فنا ايسه بالكليه صورت ماسوانك
زواليدر كركسه كندى نفسنى و كركسه صفتى
اولان فنا نتكيم ديمشلردر كه اخلاص اودر كه

عملى بلكه اخلاص، عملى رؤيتدن خلاصدر
بوايسه حقد . فنا وزيا ده انجذا بله اولور
اشته بو كا فناء كامل واخلاص تام ديرلر
(نظم) درويش بونده ندرسنك كناهك
نفسه باقوب كورميه سن اللهك
نفى وجود ايت قوسن و بنلكى
اثبات حق قيل كه اودر پناهك
عرضكى ناموسكى چال برلره
كو كه صاور عزو وقار جاهك
سن سنى آينه ده كورسك اكر
صانمه سنى بلكه كوررسن شاهك
حقه صال اى حقى وجودك يورى
نيچه رافلاكه چيقه شو آهك
(الاصل الثانى الزهد فى الدنيا وهو الخروج عن
متاعها * وشهواتها قليلها و كثيرها مالها
وجاهها كان الموت يخرجون منها * يعنى اصول
عشره دن ايكنجى اصل دنياده زهددر وزهد

دنیانك متاعندن یعنی مشتهی اولان اموزندن
کرك مطعومات وکرك غیری آزندن وچوغندن
مالندن وجاهندن انسلاخ وخروجدر یعنی النده
بولنوب امساکی مباح اولان اشیایی ترکدر پس
کلجك زمانده متوقع اولان نسنه‌یی ترك زهد
دکلدر اکرچه بعضیلر زهددن عد ایتمشلردر وشول
نسنه که امساکی مباح دکلدر الات لهوو امثالی
کبی انی ترك ایتمك دخی زهددن اولمازودیمشلردر که
ترك جماع زهددن دکلدرز یرا حضرت علی
کرم الله وجهه ازهد الصحابه ایکن اوچ درت
منکوحه واون یدی اون سکز جاریه‌سی وار ایدی
ولکن بومعنی کماله بلوغندن صکره در والا ابراهیم
بن ادهم قدس سره بیورمشدر که لایجیء الخیر من
تعود بافخاذ النساء) یعنی کثرت جماع عادتی
اولان کیمسه‌دن خیر کلمز یعنی اثناء سلوك واوقات
خلوتده تقیید ایتمك کرکدر نتکیم بوفقیره اوائلمده
شیخ اکبر قدس سره الاطهر طرفندن اوچ نسنه دن

تحذیر واقع اولدیکه بری الاجه کیمکدرز یرا طالب
وحدت اولانه لون واحد اوزرینه لباس طریقت
کرکدر تا که صورت ومعنی بری بر ینه موافق
اولا که عند اهل الله امور لازمه دندر و بری دخی
عصایه اعتماددر یعنی ماسوایه طیانمه دیمکدر که
بومقوله اعتماد بر اغاج پاره سنه اعتماد کبی درنظر
ایله که حضرت سلیمان علیه السلام عصاسنه
اعتماد ایدوب اول حال اوزرینه مقبوض اولدقده
برمدتدن صکره اغاج قوردی اول عصایی اکل
ایدوب سلیمان ساقط اولدی پس اعتماد حقه
کرکدر وبری دخی کراعدر یعنی پاچه‌دن
صاقین دینلدی که جماعدر بومقامده‌در که پیران
طریقمزدن حضرت شیخ افتاده حضرت هدایی یی
قدس الله سرهما تسلیکی اثناسنده مجامعه‌یه هفته‌ده
بر کره اذن ویردی بعده ذاجاه قدر وعزت وقبول
عندالناس درکه کرکسه صورت منصوبده
اولسون وکرکسه اولماسون نتکیم بربلده ده

بركيمسه نك شهرت شايعه سى وخلقك اقبالى
واقع اولورمع هذا اهل مناصبدن دكلدر پس
حب جاه صفات نفسانيه دندر كه نفسى آندن تزكيه
لازمدر حب مالدن وامثالندن تزكيه لازم اولديغى
اثنده بركيمسه موتله يعنى موت طبيعى ايله دنيادن
ومتاع دنيادن نيجه مفارقت ايدرسه موت فنائى
ايله طالب موت اولان دخى ميت كبى اولورهر
نسنه دن مفارقت ايدرناكه انلرك علاقه سى
كنديسنه سدراه ومانع وصول اولميه ولكن متزوج
ايسه اهلندن مفارقت ايتمز بلكه حالى اوزدينه
سلوك ايدرنتكيم متأهل دكل ايسه تأهل ايتمزز يرا
وقتى متفرق وخاطرى پريشان اولور سلوكه
ايسه عزيمت تامه وجمعيت همت لازمدر* وحقيقة
الزهدان تزهد فى الدنيا والاخرة كما قال عليه السلام
(الدنيا حرام على اهل الاخرة والاخرة حرام على اهل
الدنيا وهما حرامان على اهل الله* يعنى بالاده ذكر اولنان
زهد دنيادن بالكليه خروجدر كه اكا زلك دنيادير ولكن

حقيقت زهد اودر كه اخرتى دنيايه ضم ايدوب
اوخصوصده دخى زهد اوزرينه اوله يعنى نعيم
جنانه ودرجاتنه التفات وتعلق ايتميه اكرچه
عمل شرعيده جسدينى اعمال ايدر ومقتضاى حال
اولان اعمال ايله قائم اولور والا يولدن قالور
وطريقدن دوشرز يرا جاده شرعيدر وبرازخ
ديدكلرى كوندنه تعلقاندرز يرا اخرت كوندركه
مكون ومخلوقدر وخالق يانندده مخلوقه التفات
ايتمك قصورهمتدندر انكچون عاشقلر ملك سليمانه
نظر ايتمديلرزيرا ملك سليمان مخلوقدرو كذلك نعيم جنانه
دخى التفات ايتمديلرز يرا اول دخى محدثدر چونكه عدم
التفاتدن مراد قطع تعلقدر پس قطع تعلقدن اخرتى
تحقير لازم كلمز نيجه تحقير اولنور كه مؤمنلرك اعمال صالحه
سنه اجر اولدوغندن ماعدا محل مشاهده درز يرا مقام
كثيب رؤيت ايچون تعين اولنمشدرو حديث مذكورده
حرام ممنوع معناسنه دريعنى اهل اخرت دنيايه تعلقدن
منع اولنمشلردر شول شرعده محروم اولان نسنه دن

منع اولندقلری کبی زیرا دنیا واوآخرت بریرده
مجتمع اولمق مشرق ومغربك اجتماعی کبی درکه
محالدرز براضرتین یعنی نکاحده ایکی اورتاق
زنلر کبیدرکه برینی ارتضا ایتسك برینی استخاط
ایدرسن وکذلك اهل دنیا اهل آخرته تعلقدن
منع اولنمشلردر زیرا بنیان قصور وعمارت دیار
وتشقیق انهار وحفر ابار وغرس اشجار وامثالی ایله
مشغول اولان کمسه نك غرس جنته الی دکمز وتخم
عمل اکمکه باش اکمز وکذلك اهل الله یعنی خاصة
الله که حق تعالی انلری کندی ذاتی ایچون اصطفا
اتمشدر دنیا آخرتك مجموعنده تعلقدن ممنوعلردر
زیرا شول کیمسه لرکه خواصدن اولوب سلطان
اعظمه خدمت ایدرلر انلر ایالات ضبط ایدوب
امور رعایایه اشتغال کوسترمزلر فاعرف واهل
دنیانك آخرتدن منع اولندقلرینه خذلان وحیلولت
وتوکیل نفس دیرلر (قال تعالی واعلموا ان الله
یحول بین المرء وقلبه قال علیه الصلاة والسلام

اللهم لاتکلنی الی نفسی طرفة عین ولا اقل من ذلك)
وبومعنادن الله تعالی یه استعاذه کرکدر واهل
آخرتك دنیادن واهل اللهك دنیا وآخرتدن منع
اولندقلری نصرت الهیه وهدایت خاصه دندر
(اللهم اجعلنا من المصطفین بفضلك (نظم) حقه
دوشدی یونم بنم کیدرم الوداع سزه) اهل اللهی
کورنتدیلر شول کوڭلی ترك ایتدیلر* اخر حضرته
یتدیلر کیدرم الوداع سزه* ازل عالمندن کلدم
راحت اولوب نه کون کلدم* بو ایلارده غریب اولدم
کیدرم الوداع سزه* ایکی جهان خیال ایمش
بوخلقه مکر وال ایمش* مقصود اولان وصال
ایمش کیدرم الوداع سزه* بو دروزی حق قولك
جمله کز صاغ اسن اولك* خصم قوم بونده قالك
کیدرم الوداع سزه* الاصل الثالث التوکل
علی الله وهو الخروج عن الاسباب والتسبب بالکلیة
ثقة بالله تعالی کما بالموت قال تعالی ومن یتوکل
علی الله فهو حسبه* یعنی اوچنجی اصل الله

تعالى اوزرينه توكلدر وتوكل اودر كه الله تعالى به
اعتماد واسباب ظاهره وخارجه دن وانلرله تسبب
ايتمكدن بالكليه خروج ايتمكدر وموت طبيعى
ايله خروج ايتديكى كبى يعنى موت طبيعى ايله
جان جسددن مفارقت ايتدكده بردخى جسدله
وجسدك لوازمى ايله تقيد بولنمديغى كبى موت
اراديده دخى حال بودر كه حرفت وصنعت ودكان
وباغ و بغچه ووقف وامثالنه تعلق صورى
ومعنوى كوسترميوب كارى كردكاره تفويض
ايليه وكندى اورتادن چقه زيرا بركيمسه كمايليغى
حقه توكل ايلسه حق تعالى اكا كافيدر يعنى انك
مؤنتنى قيورر وكسب وتحصيله ضرورت قومز
زيرا بيورمشدركه (يادنيا اخدمى من خدمنى)
يعنى اى دنيا شول كيمسه كه باكه خادم اوله سن
اكا خدمتكار اول بو جهتدندر كه ابرهيم بن ادهم
وامثالنه بريه لرده مائده نزول ايدردى زيرا توكللرين
تصحيح ايتمشلردى و برعزيزه هروقت افطارده

برتازه نان كلوردى سؤال اولندقده باكه بونى
برقوجه خاتون كتورردى ايمش مكر اول خاتون زن
دنيا ايمش اشته دنيا بويله برمكاره ايكن خادم حقه
خدمتكار اولور وشيطان اسم مضلده ايكن برعزيزك
فرقسنه جامعه نمازه چقدقجه فانوسنى كوتوردى
فاعتبروا يا اولى الابصار قال تعالى حكاية عن
ابليس الا عبادك منهم المخلصين ومخلص فتح
لامله غيريتدن خلاص اولانه ديرلر بوصورتده
شيطان قبضهٔ قهر الهىده مقهور اولديغى
كبى مخلص الندہ دخى مقهوردر بعد ذا ذكر
اولنان توكل طائفهٔ خواصه كوره در زيرا عوامك
توكل تسببدن صكره توكلدر مثلا اكنجى تخمى
اكوب توكل ايدر وصاحب دابه بعد القيد توكل
ايلر وعلى هذا اشته سالكك اوائل واواخرى
برابر اولمدى يعنى بدايتده وحال سلوكده كارى
صرفدر زيرا تعلق مانع تجرددر كه سالك اولوقتده
باطننى علائق وعوائقدن تجريده چاليشور اما

نهايتده كركسه تسبب ايدر وكركسه ايتمز تسببده
كاري توكل محضدركه باطنى علاقاتدن معرادر
بوجهتدن دركه بعض عزيزان جهات قبول
ايدرلر فاعلم ذلك وشيخ ابومدين مغربى قدس
سره اصحابنى تسببدن منع ايدر وديرايديكه
انسان بودنياده ضيف اللهدر ضيفك ايسه اوچ
كونه دك صاحب خانه اوزرنده حقى واردر
وركون الله تعالى عندنده بيك سنهدر بناء
على هذا بالفرض اوچبيك ييل عمردن صكره
كسب لازم كلور وانسان ضيف ايكن كندى
اكمكين يمك عيب كليدر وعرض مضيف دكلدر
اشته اهل بويله ملاحظه لردن اوتورى دنياه
ال اورمزلر اوحقدن غيرى يى كورمزلردى
وكندى يلرينى مسافر بيلورلر اكا كوره معامله
قيلورلردى (نظم)چوقدر حقك نعمتلرى الحمدلله
الكريم) (وافردر رمنتلرى الشكرلله العظيم)
وير دى بزه چونكيم وجود دركاهنه قيلدق

سجود) انكدر رهر فضل وجود الحمدلله الكريم
شـونكيم ايدر حق طلب دنيا ايچون چكمز
تعب)(واسعدر راحسان رب الشكرلله
العظيم)(رحمت يغار كوكدن بزه قدرت
كاورهر عاجزه * احسان چوق بزه سزه الحمد لله
الكريم)(كرظاهروباطن قو نعمتله دنياطو پطلو
حق نه انعام اولدى بو الشكرلله العظيم) * الاصل
* الرابع القناعة وهو الخروج عن الشهوات
النفسانية والمتمتعات الحيوانية الاما اضطر اليه
من الحاجة الانسانية فلا سرف فى المأكول والملبوس
والمسكن ويقتصر على مالابد منه لقوله تعالى
ولا تسرفوا * معلوم اولاكه قناعت لغتده
قسمته رضادر واصطلاح اهل حقيقتده مألوفات
بولنماديغى صورتده اولان اطمينانى كبى قلبنده اطمينان
بوله كه بو معنى مبدأ اوله وصولك ولطف وقهرك
اصلنى معرفتك علامتيدر وشهوت نفسك كندى طبعنه
ملايم اولان نسنه يى طلب واكا ميلدرهرنه اولور ايسه

يعنى اصل رابع قناعتدر وقناعت ديدكلرى
نفس حيوانيه نك اشتها وتمتع ايتديكى نسنه لردن
خروج وانسلاخ وانلرى تركدر مكركه حاجت
انسانيه ولوازم بشريه دن مضطر اولديغى
نسنه اوله مأكول وملبوس ومسكن كبى بونلر
انسا نك ضرور يانندندر بوصورتده هر برنده
اسرافدن حذرايدوب مالابد يعنى دفع ضرورت
مقدارى اوزرينه اقتصار ايتملودر زيرا قرآنده *
ولاتسرفوا * وارد اولمشدر يعنى اكراكل
وشربده واكرغيريده اسرافدن نهى اولنمشدر
بوراده مشروب ذكر اولنماديغى مأكوله تابع
اولديغندندركه فى الحقيقه ايكيسى برعد اولنور
اكرچه كه قرآنده * كلوا واشربوا * ديو ايكيسى
دخى تصريح اولنمشدر زيرا ارض عرب حاره
اولمغله اكلدن شربه اهتمام زياده در بعض
كبار بيورمشلردركه بواوج نسنه فى الحقيقه ايكيدر
زيرا متأهل مقوله سى اولميان كسه مغاره لرده

دخى ساكن اولمق قابلدر بوجهتدن بشقه مسكنه
محتاج اولماز بلكه احتياج دفع هلاكه ايده جك قدر
مأكول ومطعومه در هرندن اولورسه و بعض
مشروب واردركه مأكول حكمندهدر نتكيم
زمزم حقنده كلور (انه طعام طعم وشفاء سقم)
يعنى زمزم شفاء مرض اولديغندن ماعدا اول قدر
قوتى واردركه غدائيته دخى صالحدر پس اهل
رياضت انكله نيجه ايام تعيش ايده بيلور وكذلك
ضرورت كليه ستر عورت ودفع حر و برد ايده جك
مقدارى لباسدر پس بوضرورتلرك ماعداسى
اسرافدر واسرافله تبذيرك فرقى بودركه تبذير
برنسنه يى لايق اولميان يره صرف ايتمكدر كرك
قليل اولسون واسراف اودركه برنسنه يى
لايق اولان يره مع زيادة صرف ايليه پس اول
زائده اسراف، وحد اعتدالدن تباعد ديرلر ووارد
اولمشدركه (لاسرف فى الخير) يعنى برنسنه خير
جهتيله اولسه انده اسراف اولماز بلكه تكثير

ثوابه باعثدر وعملی نیته راجعدر نتکیم اهل
اللهدن بری ضیافت ایلیوب اول کیجه بیك عدد
شمع ایقاد ایلدی اسرافدر دیدکلرنده اطفا
ایدیکوز دیو اشارت ایتدی. ولکن هر نقدر که
پف دیدیلر هیچ بر ینی سویندرمکه قادر اولمدیلر
اول عزیز دیدیکه ایمدی بو شمعلری کندی
نفسمزله ایقاد ایتمدك بلکه حقله حق ایچون
ایقاد ایتدك که انده اسراف بو قدر انکیچون
اطفاسنه قادر اولمدیکز زیرا چراغ حقی کیمسه
سویندرمکه قادر دکلدر قال تعالی * یریدون
لیطفئوا نور الله بافواههم والله متم نوره ولو کره الکافرون
* بوراده کافرون ایله منکرلره دخی اشارت واردر انکیچون
الله تعالی انلره رغما اهل اللهك چراغلرین
احیا وسکنالرین ابقا ایتمشدر بعده ذا طالب
حق کیجه‌ده برکره افطار ایدر وعوام اهل شرع
ایکی کره طعام اکل ایدر که بری بکره‌ده و بری
عشاده قال تعالی * ولهم رزقهم فیها بکرة

وعشیا * پس یکرمی درت ساعتده اوچ طعام
یمك اسراف وحد شرعیدن خارجدر وصوم
وصال ایتمك مشروعدر اگر قوت طبیعه‌سی
وار ایسه وحضرت ادریس علیه السلام اون التی
سنه اکل وشرب ومنامدن منقطع اولوب هیاکل
روحانیه‌یه متصل اولمشدر وصوم وصالدن نهی
اولندیغی بطریق الشفقه‌در ودیمشلردر که برکیمسه
قرق کون طی ایتسه یعنی قرق کونده برکره افطار
ایلسه اسرار ملکوت اکا منکشفه اوله اشته
ار بعینیاتده بو مقوله فائده‌لر واردر وفی الحدیث
(من اخلص لله ار بعین صباحا ظهر ینابیع
الحکمة من قلبه علی لسانه) بو اخلاصدن
مراد حسن اعتقاد و کثرت ذکر و خلوت وامثالیدر
زیرا شروط ظاهره وباطنه بولنمدقچه قلبدن
فیض الهی و ینبوع حکمت جریان ایتمز (نظم)
کثرت اسمادن ای دل عین وحدتدر غرض)
(قلبی تطهیر ایتمدن ینبوع حکمتدر غرض)

(بونجه پرهیز ایلیوب صوم وصال ایتمك ندر)
عید اکبر ایلیوب مولایه وصلتدر غرض)
(کافر عشق اولق عالمده شقاوتدر قتی) (اهل
ایمان اولمدن ایسه سعادتدرغرض) (صوفیان
طبع وهوای نفسله الفت ندر) چونکه اهل دل
ایله دنیاده صحبتدر غرض) (مع الله خلوتینه
داخل اولکیم حقیا) (خلوتی ترکیلدن حقله
جلوتدر غرض ✻ الاصل الخامس العزلة
وهی الخروج عن مخالطة الخلق بالانزواء
والانقطاع کما هو بالموت • یعنی اصول عشره دن
اصل خامس عزلتدر عزلت خلقله مخالطه دن
خروجدر یعنی انلرله خلط والفت وصحبت
ایتمکدن منزوی و برطرف ومنقطع اولمقدر موت
طبیعی ایله اولدیغی کبی زیرا میت یاران واحبادن
مفارقت ایدوب بردخی انلرك مجلسلرینه دخول
وصحبتلرینه وصول دکل بلکه یوزلرین بیله
کورمز شول جهتدنکه میت بوعالم غیبه داخل

اولدیغی عالم برزخ شهادت اولور پس سالك که
غیب الغیوبه متوجهدر کرکدر که عالم ملك
وملکوتدن کوزین یومه وصحبت یار ایچون صحبت
اغیاری ترك ایلیه زیرا هنوز اغیار عالمنده در
چونکه اغیار اکا یار اوله حقدن غیریله اختلاط
قالماز نتکیم ابو یزید بسطامی قدس سره بیورمشدر
که اوتوز سنه درکه حقله صحبت ایدرم خلق ایسه
بنی کندیلرایله صحبت ایدر قیاس ایدرلر یعنی ابو یزید
خلقك باطن خلقیتنه خلق ایسه ابو یزیدك ظاهر
خلقیتنه نظر ایدرلر مکاشفك نظری برواديدن
ومحجوبك وادی اخردندر فاعرف جدا وعزلت
صمت شانه سببدر زیرا اهل عزلت اولان کیمسه
محادثه ایده جك کیمسه بولمیجق سکوت ایدر سکوت
ایسه شرائط سلوکدندر و بوندن فهم اولندیکه
بوراده عزلت ایله مراد مریدلرك عزلتیدر که
اجسامله عزلت عن الاغیاردر فاما محققلرك عزلتی
قلوبله اکواندندر زیرا انلرك قلبلرنده حقدن

وعلم الهيدن غيرى بوقدر واهل عزلتـك نيتى
ايكيدن خالى دكلدر باخلقك شرندن و ياكندى
نفسنك انلره شر متعديسندن پرهيزدركه ثانى
اولدن ارفعدر زيرا كندى نفسنه سوء ظن ايتمك
غيره سوء ظن ايتمكدن اولادر * الاعن خدمة
شيخ * واصل مرب له * يعنى الا اول شيخنك
خدمتندن منقطع اولمازكه انك ايكى صفتى واردر
برى بودركه حقه واصلدر حقه واصل اولان
ايسه كاملدركه هرمرتبه‌ده مريدك تربيه سنه
قادردر والاسلوك ناقص قالور ووسط طريقده
وقفه ايدن ابن سبيله دونر و برصفتى دخى
بودركه اول شيخ انك بالفعل مربيسيدر زيرا
مريدنك خدمتن ايتمك وحل مشكل ايچون هر
بار حضورينه وارمق امور لازمه دندر زيرا كبار
بيورمشلردركه امرسلوك ايكى نسنه‌دن عبارتدركه
برى مريددن مال وبدنله خدمتدر نتكيم ابو
بكر صديق رضى الله عنه رسول اكرمه صلى الله

تعالى عليه وسلم بووجهله خدمت ايتمشدر وفى
الحديث (ان من امن الناس على فى صحبته وماله
ابا بكر) يعنى خلقك نفس ومالنى رسول ايچون
بذل جهتندن اكثرى ابو بكردركه اهل ومالندن
انك ايچون مفارقت ايلدى وكندى نفسنى نيجه
مواضع مهلكه ده وقايه قيلدى و برى دخى
شيخدن نفس نفيسدركه خدمت واجتهادى
مقابله سنده بقدر الاستعداد نفخ روحدر
بوتقديردن فهم اولنديكه شيخ ايكى نوعدر برى
مريدك تربيه ايچون متعين اولان شيخدركه ارشاد
خصوصنده اندن غيرى يه مراجعت صحيح
دكلدر مكركه حياتده اولميه و برى دخى تبركه
صالح اولان شيخدركه انك خدمتى مريداوزرينه
لازم دكلدر بلكه احيانا بطريق التبرك انى زيارت
ايتمكدر وشولكه نامى شيخ ولكن حالدن خاليدر
انك زيارتى دخى لاشئ در خصوصا كه باالحاد
وياغيرى وجهله متهم اوله اكثرشيوخ زمانه كبى

* اواستاد نافع مشفق * یعنی شیخ مربی اولمدیغی
صورتده باری براستاد نافع وناصح ومشفق خدمتندن
جدا اولمیه وترقی یه سبب اولور وجهله انکله صحبت
ایده اشته بو استاددن مراد اخوان طریقتدن
بریدر ولکن تربیه یه فی الجمله قدرتی واردر
انك ایچون نافع بلکه ناصح وصف ایلدی زیرا
ضرری بوقدر بلکه اصلاح فائده سی واردر
و بری دخی مشفق دیدی زیرا اشفاق اودرکه
خیرخواه اوله وانك ورطه یه دوشدوکن وتنزل
بولدوغن استمیه که بومقوله لره اخوان فی الله
دیرلرکه بو اعصارده زیاده قدرت اوزرینه‌در*
لانهما کالغسال للمیت فینبغی للطالب ان یکون
بین یدیهما کالمیت بین یدی الغسال المتصرف
فیه کیف یشاء * زیرا شیخ مذکور واستاد
مزبور میت ایچون غسال کبی در پس طالب
حقه لائق درکه بو ایکیسنك اوکنده غسال
اوکنده میت کبی اولا که دیلدیکی کبی انده

متصرف و برجانبدن برجانبه مقابدر بوندن مراد
ترك اعتراضدر زیرا تسلیم تام بولنمدقجه او شیخدن
واول استاذدن اکا فائده اولماز الحاصل اخذ فیضه
ارتباط قلب کرکدر چونکه درونی فاسد وخدمتی
ناقص ومعامله سی نادرست اوله بو اختلاف انی
حرمانه چکر واخر برمرتبه نك صاحبی اولماز*
لیغسله بماء الولایة عن جنابة الا الاجنبیة ولوث
الحدوث * تاکه اول شیخ ویاخود اول استاذ
ماء ولایتله انی اجنبیت جنابتندن وحدوث لوثندن
غسل وتطهیر ایلیه ماء ولایتدن مراد ماء فیض
الهی درکه دائرۀ ولایته داخل اولدقچه انسانك
قلبنه فائض اولماز زیرا بوراده ولایت ایله مراد
ولایت خاصه در ولایت عامه دکل واجنبیت
حقدن اجنبی اولقدر که جنابت کبی برحالدر
انکچون قرآنده کلور * لایمسه الا المطهرون *
یعنی قرآنی مطهردن غیریسی مس ایتمدیکی کبی

سرهویت ذاتیه‌یی دخی تعلقاتدن مطهر اولمیان
مس ایتمز وطهارت جنابتدن وحدثدن
اولدیغی کبی تعلقدن دخی اولور زیرا تعلق
انسانی حقدن بعید ایدر جنابت مصلی‌یی مسجددن
دور ایتدیکی کبی ایمدی نمازله آشنا اولمغه وضوء
وغسل لازم کلدیکی کبی حقله آشنا اولمغه دخی
طهارت باطنه لازمدر که تعلقات فانیه‌دن
انقطاع ایله اولور و بو طهارتدن ماء ولایت ایله
تعبیر ایتدی زیرا ولی‌نك جانب ولایتی ایله مریدی
تربیه‌سی واكا افاضهٔ علوم ایتمسی دنس ووسخ
تعلقدن پاك اولمسنه سببدر وحدوث قدمك
مقابلیدر که بودخی لوث کبی برنسنه‌در زیرا
نقدر محدثات وار ایسه انلره اکوان دیرلر سالکك
مرادی ایسه سیر اکوان دکل بلکه سیر واجب
قدیمدر پس بو اکوان ومحدثاته تعلق ایتمك لوث
اولدی اندن طهارت لازم کلدی زیر ملوث

نفسانیه‌دن واخری غیریتدن خلاصدر
و بو صفتلردن تخلص بولنمدقجه حقه وصول
وعالم وجوب وقدمه دخوله یول بولمدرو بورالری
فهم ایتمك بله امر مشکلدر فکیف که سری ایله
تحقق وذوقی ایله تذوق بوله (نظم) کل بری
کل ما سوادن عزلت ایت * بعده مولا ایله وار
صحبت ایت * یاصمق استرسك بساط قربته ▪
نفسکی پاص اشبو یولده غیرت ایت ▪ سر حقی
مس ایسه اخر مراد ▪ باطنی تطهیره اول همت
ایت * گر یدالله سرنه طالب ایسك (مرشد
کامل الن طوت بیعت ایت * آب فیض حقله
پاك اولمغه * پاکارله کیجه کوندز الفت ایت *
ماسوا افکاریني دلدن کیدر ▪ حقیا حق ایله
انس ایت راحت ایت * واصل العزلة عزل
الحواس بالخلوة عن التصرف فی المحسوسات
یعنی * عزلتك اصلی حواس خمس ظاهره‌یی
خلوت ایله یعنی تنها اوتورمق سببیله محسوساتده

تصرفدن عزل ایتمکدر حواس خمسدن مراد
مشاعر ظاهره درکه سمع و بصر وشم وذوق
ولمس درکه بونلرك هر بری برنسنه نك شعور
وادراکنه الت ومحلدر مثلا سمعله مسموعات
و بصر ایله مبصرات وشمله مشمومات وذوقله
مذوقات ولمسله ملموسات ادراك اولنور ومحسوسات
امور حسیه درکه ذکر اولنان امور خمسه ایله
ادراك واطلاعنه متعلقیدر زیرا سمع یعنی قولاقده
قوت سامعه اولماسه ایشیدلمك شاننده اولان
صوتلر ادراك اولنماز صوتلر ایسه هر برنده بر
کیفیت ومتضمن اولدیغی برمعنی وبرحالت واردر
کلام الله وکلام بشر واصوات حیوانات واصوات
ملاهی کبی پس سمع بومقوله نسنه لرك جاسوسیدر که
خارجدن اخذ ایدوب قلبه ادخال وارسال ایدر
انکچون شرع بعض نسنه نك قلبنده سماعنه
رخصت ویرمدی زیرا اناده دل آنی ایشتدکده
قلبنده نقش بغلر واخرطبق حقدن عدولنه

سبب اولور سائر حواسك احوالنی دخی حال سمعه
قیاس ایله که هر بری تفصیل مذکور کبیدر * فان کل آفة
و بلاء وفتنة یبتلی الروح بها وکانت تقویة النفس
وتربیة صفاتها وانما دخلت من روزنة الحواس
و بها استتبعت النفس الروح الی اسفل سافلین
وقیدته بها واستولت علیه * پس هر آفت وبلا
وفتنه که روح انسانی انکله مبتلا اولور ونفسك
تقویتی وصفات رذیله سنك تربیه سی اول آفت
وبلا وفتنه ده اولور حواسك هر برینك پنجره
سندن ایچرو داخل اولور واول آفتله نفس
اماره روحی اسفل سافلین طبیعتنه استتباع ایدر
یعنی اکا وانك حکمنه تابع اولماسنه چکر وروحی
انلرله تقییدو بند ایدر وبو بهانه ایله روح اوزرینه
مستولی اولوب زمان امر وتصرفی کندی الینه
آلور ومملکت وجودده اکا حکم ایتدرمز الحاصل
نفسکه قرال کبی در تخت قلبه بجر اوتورر
وروح که سلطان اعظمدر معزول اولور خانم

سليمانى ديو كوترر روحك بدنه تعلقندن ايسه
مراد بودكلدر بلكه امور وجود كندى بدننده
اولمقدركه نظام عالم انفس وآفاق اكا منوطدر
اشته بورادن مفهومدركه بركيمسه نك اتباعى
فاسد ومبطل اولسه اخرانى كندى هوالرينه
استتباع ايدرلر وصدددن چيقاررلر * الامن
رحمه الله وعصمه كما فى القرآن * انكچون سوء
قريندن تحذير اولندى ونصيحت ملوكده
(استعملوا اخيار الناس) دنلدى واثرده كلور
(من استرعى الذئب فقد ظلم) يعنى بركيمسه
قوردى راعى وچوبان ايلسه قيونلره ظلم ايدر
يرامز وكلا ايله رعيت دخى دربلمويله * فبالخلوة
وعزل الحواس ينقطع * مدد النفس عن التصرف
فى المحسوسات * پس خلوتله يعنى خلقدن تخلى
وعزلت وجسدى تنهاده حبس و بندله وحواس
خمسى متعلقاتى اولان امور حسيه ده تصرفدن
عزلله نفسك دنيا وشيطان طرفندن امدادى

وهوى وشهوتك اعانتى كسلور وصفات رذيله سى
عدم تربيه دن ضعف قبول ايلر ونفسك ضعفى
قوت قلب وروحه مداردر هوى نفسك كندى
طبعنه ملايم اولان نسنه يه ميل وانحرافى دركه
اندن برهان سماوى ودليل عقلى اولميه وعقلك
ماوراسنه شهوت ديرلر انكچون ديمشلردركه علما
ايله مشاوره ايله والا عقلا ايله والا اول نسنه يى
ترك ايله زيرا اهل شهوتله مشاوره نك مآلى
خذلان وخسارتدر بورادندركه ملائكه عقول
مقوله سيدركه انلرده شهوت يوقدر حيوان ايسه
حد شهوتده داخلدر انسان ايسه شهوت
وعقلك مجموعنى جامعدر وشهوت صفت طبيعيهٔ
سفليه در وعقل صفت روحانيهٔ علويه دركه
الت علمدر پس علم عقلدن ثمر يفدر زيرا انك
نتيجه سيدر وانسان قواى مختلفه دن تركيب
اولنمشدركه كيمى شريف وكيمى خسيسدر
وبرقوت ايكى مرتبه يه كوره ايكى اسمله مسمى

اولـرر مثلا عقل وروح بردر ولـكن تجردی
اعتبـاريله روح وتعقل وادراکی جهتيله عقل
ديرلر پس وجود انسانك شرف وکمال عقل وعلم
وقلب وروحله در وخسـاست ونفسـانی طبع
وشهوت ونفس وهوا ايله در چونکه انسـان
مجموعهٔ اسما واشرف اشيادر لاجرم وجودنده
اولان قوای خسيسه يی ازاله ايله مأمور اولـدی
زيرا عرضنه شين و يرر نسنه لردر سؤال اولنورسه
که اصلنده نهادنده ايداع اولنمـاسه اصلاحه
حاجت قالمازدی جواب بودر که وجود انسانی
خير وشر وجمال وجلال ولطف وقهری مشتملدر که
اکا قبضتين ديرلر پس انك کمالی مجـاهده ايله
ظاهر اولور ملکده واهل جنتده ايسه مجـاهده
مفقوددر زيرا طبع ملك نوردندر که انده نزاع
نفسانی يوقدر وجنت محل مجـاهده دکل بلکه
محل ذوق وصفادر بو جهتدن آدم عليه السلام
ارضه اهباط و بلايا ايله امتحان اولندی وشرع

مرتبه سنده عقل وحقيقت دائره سـنده عشق
ومحبتله مکرم اولـدی زيرا ملائکـه اهل محبت
ايسـه ده اهل عشق دکلدر انکچـون ادم آه
ونوحه اهليدر ملائکه ايسه انجق تسبيح وتحميد
اهليدر بوسببدندر که ملك ادمك جزأيدر زيرا تسبيح
وتحميد احوال ادمك حال جزؤ يسيدر که انك بونلردن
غيری اطوار مختلفه ده دخی احوال کثيره سی
واردر فاعرف * کما ان الطبيب فی معالجة
المريض يامر اولا بالاحتماء مما يضره ويدبره فی
علل مرضه فينقطع بذلك عنه مدد المواد الفاسدة
التی ينبعث به المرض وتنقی به المـواد وقد قيل
الحميـة رأس کل دواء * معلوم اولا که ذلك نك
مشار اليهی مجموع احتما وتدبيردر به ضميری مدده
راجعدر وايکنجی به نك ضميری ذلك نك مشـار
اليهی در وتنـقی ينقطع اوزرنه معطوفدر تنقيه
تطهير مواد فاسده در ومعنی ديمکدر که سـالکه
خلوتله حواسی حبس وطبـع ونفسی شهوات
وهوادن تخليص لازم کلدی که مرشـد کاملك

وجودی مریده ابتدا ایتدوکی بودرنته کیم
طبیب مریضه معالجه ایتدوکی وقتده اولان
نسنه لردن احتما یعنی پرهیزله امر ایدروم رضنك
علتلری وسببلری نه ایسه اول خصوصده تدبیر
ایدر و بو پرهیز وتدبیر سببیله مرضدن مواد
فاسده نك امدادی کسلور که مرض اول امداد له
منبعث ومتحرك وقائم اولمشدرواول پرهیز وتدبیر
ایله مواد فاسده تنقیه وتطهیر اولنور مثلا
برکیمسه یی یلان صوقسه ویاکلب عقور اصرسه
اول یلان واول کلب قتل اولنمدقجه انك نفسندن
ملسوغ ومعضوضك ماده ومرضنه امداد واصل
اولمقده در پس انی قتل ایتمکله ماده یه خفت
کلور و پرهیز وتدبیرله ماده زائل اولوب صاحبی
سلامت بولور نتکیم دینلمشدر کیم حمیه یعنی مضر
اولان نسنه دن پرهیز ایتمك هردوانك باشی
واصلیدر یعنی بر یرده تدبیر بولنسه فاما پرهیز
بولنماسه مفید اولمز فاما کاه اولور که پرهیز ایله

ایش بترنتکیم طائفهٔ هند مریضلرینه اجتناب
ایله معالجه ایدرلر مثلا طعامدن تخمه وممتلی اولسه
برمدت طعامدن امساکله امر ایدرلر که امساك
اول امتلانك ماده سنی تضعیف وبعده بالکلیه
ازاله ایدر اهل روم ایسه اکتسابله معالجه
ایدرلر مثلا دفع امتلا ایچون نخود وتنزودیدکاری
معمول حکمایی چیزلر واکل ایلرلر بوایسه نقدر
مؤثر اولسه ده اصل ماده یی دفعة ازاله ایتمز
بوجهتدن اجتناب ایتمك اکتساب ایتمکدن
اولادر * ثم یعالجه بالمسهل لیزیل عنه المواد
الفاسدة وتقوی به القوة الطبیعیة والحرارة
الغریزیة فیزول عنه المرض بدفع الطبیعیة
ویحدث الصحة * بوتدن صکره یعنی احتما وتدبیردن
صکره اول مریضه مسهل شربت ایچورمکله
معالجه ایدر تاکه مواد فاسده یی یرندن قلع
واخراج وازاله ایلیه واول سببدن قوت اصلیه سنه
رجوع ایده وضعفی کیده زیرا بعض اخلاطك

غابه سیله ضعف قبول ایتمش ایدی وکذلك
حرارت غریزیه یعنی اصلیه وطبیعیه قوت بوله
و برودت دیدکاری زائل اوله وطبع اعتداله کله
اثنه طبیعت انسانیه مواد فاسده یی دفع واصول
قوابی تعدیل ایله مرض زائل وصحت حادث
اولور یعنی اعتدال وصحت اوله رجوع ایدر معلوم
اولا که انسان عناصر اربعه دن تخمیر اولنمشدر که
تراب وماء وهواء ونار در و بو چار عناصردن
دخی درت طبیعت حدوث ایتمشدر که حرارت
و برودت ورطوبت و یبوست در و بو چار
طبیعتدن دخی درت خلط وجوده کلمشدر که دم
وبلغم وسودا وصفرادر وطبیعت دیدکاری
مزاجدر که چار طبیعتك امتزاجندن حاصل
اولمش مایهٔ انسانیدر و بو طبایع واخلاط اضداد
مقوله سیدر واب وهوا وداءه دیدکاری اسبابدر که
کاه سبب صحت وکاه باعث علت اولور وحال
صحت حال اعتدال وحال مرض حال انحرافدر که

اضدادك یری برینه غالبیت ومغلوبیتندن حادث
اولور پس هر حالده معتدل اولمغله اسباب انحرافدن
حذر لازمدر کرك ماکولات ومشروباتده وکرك
غیریده که اسباب کثیره درا کرچه خلق انلك
اکثرندن بی خبردر خصوصا که جوانلرده غفلت
زیاده در انکیچون ایام شیخوختده کسب مقدمك
اثاری ظهور ایتمکه باشلر وبالکلیه علاج دخی
قبول ایتمیوب انسان اخراه وزارله دنیادن انتقال
ایدر پس اکر عاقل ایسك امراض ظاهره دن
امراض باطنه که انتقال ایله که انسان امراض
باطنه سنه معالجه ایتمیوب اول انحراف اوزرینه
رحلت ایدرسه حالی نیجه اولور یعنی بالاخره
تدبیر الهی انی ناردوزخله معالجه ایدر
خصوصا که حقدن محجوب اولمق مرضنه بکزر
بر مرض یوقدر وانك معالجه سی کشفله وتوحید
افعال وصفات وذاته اطلاعله حاصل اولور
بو حصول ایسه بنفسه اولماز انکیچون طبیب

روحانی یه محتاجدر * فالمسهل ههنا بعد
الاحتماء وتنقیة المواد الذکر الدائم * پس بو مقامده
یعنی مبحوث عنه اولان مقام سلوکده تنقیهٔ مواد
واحتمادن صکره مسهل ذکر دائمدر یعنی سالکك
دوام اوزرینه ذکری شربت مسهل کبیدر که
مواد فاسدهٔ نفسانیه وطبیعیه نڭ جمله سنی
ازاله واخراج ایدر ودرون انسانی اغراض
وامراض وادناسدن تطهیر ایدوب ماسوایه
متعلق اثر قوماز زیرا ماسوا ظلمت وذکر الله
نوردر وطلوع شمس ایله ظلمت لیل بالکلیه زائل
اولدیغی کبی نور ذکرله دخی ظلمت بشریت
مضمحل اولور واکا صباح تجلی دیرلر وذکری
دوام ایله قید ایتدی زیرا ذکر اللهده فتور
وتفرق عزیمت واقع اولمغله منقطع اولسه معنای
مقصود حصوله کلمز واول دوامك توفیقی یوقدر
بلکه هرکسك استعداد وقابلیتنه کوره ذر
بعض قابل واردر که اوائل فتحی اون کون

اون بش کون خلوت ودوام ذکرله اولور اکر
مرشد کامل تربیه سنده ایسه والا مفید اولماز زیرا
بنفسه اجتهادده تنزل وترقی معلوم دکلدر
واواخر فتح اون سنه ودخی زیاده اولور زیرا
توحید وتجرید وتفرید وآفاق وانفس ترتیب
وتدریج اوزرینه در پس مقصود اصلی مدت
طویله ده اله کیرر بلکه قرق ییل فنادن صکره
مرتبهٔ ولایتك نهایتنه ایرر وبلکه بوندن صکره
یکرمی اوج ییل بقاءالله دخی نهایة النهایه واصل
اولور نتکیم اربابنه معلوم ایمدی بعض کشوف
کونیه وتجلی علمی واقع اولمغله مغرور اولان ایش
بتدی صانمسون زیرا اولندن آخرینه دك میدان
چوقدر والعون من الله تعالی (نظم) (سوردر
ونکدن سوایی شربت توحیدله * ضعف
دلدن وارخلاص اول قوت توحیدله * ذکر
دائم اولماسه فیض خدا بولماز دوام * جام
وحدت نوش ایده کور کثرت توحیدله * اسمان

غیبه معراج ایلر اخرجان ودل * یوشهادتدن
اوربا قدرت توحیدله * هرنه دکلوضرب
ذکر ایلرسک ای مردقوی * کردن نفسی
کسرسین شدت توحیدله * سیرفی اللهه نهایت
یوق دیدی اهل کال * اچیلور بردمده بیك در
همت توحیدله * خاتم ذکر خدا ایله سلیمان
اول یوری * حقیا ضبط ایت جهانی شوکت
توحیدله * الاصل السادس * ملازمة الذکر
وهو الخروج عن ذکر ماسوی الله بالنسیان قال
تعالی واذکر ربك اذا نسیت ای غیر الله کما هو
بالموت یعنی التجی اصل ذکر اللهه ملازمت
وروزشب مداومتدر واندن مراد ماسوی اللهك
ذکرندن خروجدر نسیانله یعنی ماسوی بالکلیه
اولنمدقچه دوام ذکر خدا حاصل اولماز پس
ماسوایی اونوت وذکرینی لسانه کتورمه تاکه
دوام اوزرینه ذاکر حق اوله سن والا اکا ذکر
متصل دیمزلر بلکه منقطع دیرلر وذکر منقطع

اولدقجه عبودیت عبد اوقدر منتقص اولور
وقرآن بطریق العباره رسول اللهه صلی الله علیه
وسلم و بطریق الاشاره وارث رسوله خطاب
ایدوب بیورر که (واذکر ربك اذا نسیت)
یعنی اللهك غیری بی نسیان ایتدوکك وقتده
اللهی ذکر ایتمش اولورسن والا ایکی ذکر
بر یرده مجتمع اولماز اشته بومعنی منتهی اولنلره
کوره در انکیچون جناب نبوت حالندن حضرت
عایشه یه رضی الله عنها سؤال اولندقده * کان
یذکر الله علی کل احیانه * دیو جواب ویردی
یعنی رسول اللهك ذکر ایتدیکی وقت یوقدر
وشولکه ظاهرده ملابسهٔ احوال خلق واشتغال
امور عامه در انلره وسائر اکامل امته کوره
جمله سی ذکردندر زیرا معاملاتی حقله درمقصود
ایسه قلبك حضوریدر لسانك دورانی دکل
اشته اهل ارادتك ملازمت ذکر ایله ماسوایی
نسیانی موتله اولدیغی کبیدر یعنی موت طبیعی

ایله ماسوایی نوجهله نسیان کلی ایدر ایسه
موت ارادیده دخی حال بو یله در والا اکا موت
دیمزلر ونفسی ایله زنده اولان ذکر نفسدن وذکر
ماسوادن خالی اولماز انکیچون ذکری منقطع اولور
فافهم جدا بوراده ملازمت ذکر ایله مراد اهل
خلوتك لسانله اولان ملازمتیدرکه غایت ذکر
قلبی نك مداومتیدر وبومقامده جهرك تأثیر
عظیمی واردر وجهردن مراد ذکری نفسه
اسماعدر زیرا نفس اصم کبی درکه جهر صوته
محتاجدر یوخسه حق تعالی یه اسماع دکلدر زیرا
حق تعالی سمیعدرکه جهره واخفا وقرب و بعد
اکا برابردر زیرا جمیع اشیاده متجلی اودر پس
ذکر جهری یه دخل ایدن احوال مقاماته
جهلدن دخل ایدر ولیس کلامنا مع الجهلاء
بل مع العلما * فاما نسبة مسهلية الى الذكر وهو
كلمة لا اله الا الله فانه معجون مركب من النفى
والاثبات * یعنی مقدما که بومقامده مسهل ذکر

دائمدر دینلمش ایدی پس مسهل اولمغی ذکر یعنی
لا اله الا الله کلمه سنه نسبتك وبوکلمه مسهلدر
دیمه نك معناسی بودرکه بوکلمه برمعجون کبی درکه
معجون اجزادن ترکیب اولندیغی کبی کلمه طیبه
دخی نفی واثباتدن مرکب اولدی بوجهتدن
افضل الاذکار اولدی یعنی الله الله وهوهو دیو
ذکر ایتمکدن لا اله الا الله دیو ورد ایتمك افضلدر
زیرا سائر اسما مفردات مقوله سیدر انکیچون
وردلیلی اولمغه مناسبدر شول جهتدنکه لیل
ذات احدیت صورتیدرکه انده کثرت یوقدر
کلمهٔ توحید ایسه مرکبدر انکیچون وردنهاری
اولمغه اولادر شول معنادنکه نهار ذات واحدیت
صورتیدرکه انده کثرت واردر زیرا ذات واحدیت
مرتبهٔ صفات الهیه ایسه متکثره در و بو کلمه نك
لطائف وحقایق بسیاردرکه * بعضیسی بعض
آثارمزده مبیندر فاعلم ذلك * فالنفى يزيل المواد
التى يتولد منها مرض القلب وقيد الروح وتقوية

النفس وتربية صفاتهـا وهى الاخلاق الذميمة
النفسـانية والاوصـاف الشهوانية الحيوانية *
پس كلمهٔ مذكورهٔ مركبـه ده اولان نفيـك
خاصه سى بودركه مواد فاسده يى ازاله ايدركه
اندن مرض قلب حاصل اولـور يعـنى انكله
وجه قلب قبلهٔ حقدن منحرف اولور و بردخى
روح امور سافله ايله مقيد اولور مع هذا عالم
اطلاقدن هبوط ايتمشدركه بند اولمق شـاننه
ملايم دكلدر زيرا سلطان اعظمى حبس ايتمك
وزنجير وامثـالى ايله مقيد قلمق كبيدر و بردخى
نفسى تقويت وصفـاتنى تربيـه واردركه اول
صفات اخلاق ذميمهٔ نفسانيه در جهل و بخل
وجبن ونفاق وحسد وكبر وعجب وغضب وريا
وحب مال وحب جاه وامثـالى كبيـكه ابواب
جهنمى فتح ايدن بومقوله صفاتدر ودخى اوصاف
شهوانيه كه كثرت اكل وشرب ومنام وجماع در
و بونلرك جمله سى رذائل مقوله سـيدركه انلرله

متصف اولان دخى رذيلدر پس بونلرى مطلقا
لانك نفيى ايله نفى ايتملودركه بونفى اسـاس
الكل در انكيچون كلمهٔ توحيـد حرف نفى ايله
بداء اولندى و بوسره واقف اولميـانك كلامده
حرف نفى ايله بدئى استحسـان ايمدى تشكيم
شمرده كلـور (بيت) لاتقل بشرى ولكـن
بشريان * غرة الداعى ويوم المهرجان *
و باثبات الاالله تحصل صحة القلب * وسـلامته
من الرذائل من الاخلاق * وانحراف مزاجه الاصلى
واستواء * مزاجه وحياته بنور الله تعالى * معلوم
اولاكه من الاخلاق رذائلى بيـاندر وانحراف
رذائل اوزرينـه معطوفدر واسـتوا لفـظى
مرفوعدركه سلامت اوزرينه وحيـات دخى
اسـتوا اوزرينـه معطوفدر پس معنى ديمك
اولوركه الاالله اثبات ايله صحت قلبـه ورذائل
اخلاقدن ومزاج اصلى نك انحراف اعتدالدن
ميلندن سلامت ومزاج اصلى نك استوا وحالت

اولاسی اوزرینه استقراری ونور الهی ایله حیات
جدیده سی حاصل اولورکه درت نسنه در
صحت وسلامت واستوا وحیاتدر وقلبك مزاج
اصلیسی فطرت اولادر نته کیم حدیثده کلور
(کل مولود یولد علی الفطرة ثم ابواه یهودانه
او ینصرانه او یمجسانه) یعنی هرمولود فطرت
معتدله اوزرینه تولد ایدرکه غلبه وانحرافدن
سالمدر صکره حقیقت اصلیهٔ معتدله سی نسخه
سنده غلبهٔ طبیعیه عارضیه ومغلوبیت روحانیه
طاریه واقع اولوب اعتدالدن طرف طبیعته
انحراف عارض اولمغله قوی طبیعیه قوی
روحانیه اوزرینه غالب اولوب حیوان بلکه
شیطان کبی اولوراشته معجونك ترکیبنده اولان
هرمفردك برخاصه سی اولوب انکله تربیه اولنان
کیمسه نك اصلاح مزاج طبیعیسنه سبب اولدیغی
کبی کلمهٔ توحیدك دخی هرمفردنده برخاصه
اولوب ذاکرك اصلاح مزاج حقیقیسنه باعث

اولور وهرنسنه ده اصل اولان کرچه اثباتدر
فاما احوال عارضه حسبیله نفی دخی لازم کلمشدر
نظرایله که فی نفس الامر وحدت وجوددن غیری
یوغیکن اوهام کفاری دفع ایچون کلمهٔ توحیده
نفی درج اولندی چونکه سالکده بدایتی حسبیله
اوهام وخیالات واردر لاجرم ابتدا قانون طریقت
اوزرینه موضوع اولان کلمهٔ توحید بعده جلالیه
ترقی واقع اولدی پس شول کیمسه که مجذوب
وذاتنده اثبات غالبدر انك وردی الله الله در وشیخ
شبلی قدس سره وحشت لادن فرار ایدوب دائما
الله الله دیو ذکر ایدردی * فتحلی الروح بشواهد
الحق وتجلی ذاته وصفاته واشرقت الارض
بنور ربها وزالت عنها ظلمات صفاتها تحلی
حاء مهمله ایله تحلیدندر بزنمك وزینتلنمك معناسنه
وروح مذکر ومؤنث اولور وتجلی جیمله مصدرندر که
شواهد اوزرینه معطوفدر یعنی الا الله کلمه سنك
اثباتی سببیله قلب انسان مرکز اولنه کلوب روح
دخی شواهد حقله یعنی انوار الهی ووجد

صحیح ایله وحقك ذات وصفاتك تجلیسی ایله
زینتلندی وجامهٔ نور کیدی وارض وجود نور
الهی ایله اشراق ایلدی وظلمات صفات اندن
زائل اولدی یعنی کیجه نك وجودی ایله وجه ارض
مظلم اولدیغی کبی صفات نفسانیه ظلمانی ایله
ارض وجود دخی ظلمت قبول ایتمش ایدی صکره
طلوع شمسله ارض نیجه اشراق ایتدیسه طلوع
شمس ذات وانوار صفاتله دخی ارض وجود
بویله مضیٔ اولدی واول نور الهی ابتدا قلب
وروحه طوغوب بعده (وللارض من کأس
الکرام نصیب) فحواسی اوزره جسده دخی
ساری اولوب اول نورایله جسد دخی منور و پر
برکت اولدی انکچون قبرده انحلال وتفسخ قبول
ایتمزوار باب تجلی نك باطنلری کبی ظاهرلری دخی
نورانی اولور تکیم اهل تهجدك حالی دخی بویله
درز یرا متهجدلردن اهل تجلی اولانلرك انواری
سائر متهجدلره دخی ساری اولور غافل ایسه ظلمت

خوابده وظلمت جسدده قالور الحاصل الله تعالانك
تجلیٔ ذات وصفاتی عبدك ذات وصفاتنده اولان
هیئت ظلمانیه یی ازاله ایدر وتجلی صفات دیدکلری
ذاتك صفت وساطتی ایله اولان تجلیسندن صوبه
محیی دیمك کبی که فی الاصل صفت الهیه در فاما
اثری صوده ظاهر اولمشدر وجمیع اشیا بو حال
اوزرینه مظاهر اسمادر بو وجهله بو حالی
مکاشفه ایلین اهل تجلیٔ صفاتدر خصوصا که ابتدا
منکشف اولان سر حیات ساریه در یعنی جمیع
اشیاده حیات ذاتیه واردر ولکن محجوب
اولان انی ادراك ایلمز و بو مقامده یونس امره
دیمشدر (یتوردم یوسفی کنعان ایلنده (یوسف
بولندی کنعان بولنماز) یعنی اول کنعانده کثرتده
یوسف وحدتی یتورمش وارایوب بولامزدی
صکره کنعان بالکلیه زائل اولوب یوسفدن غیری
قالمدی وکورینان هب انك ذات وصفاتی اولدی
وتجلی ذات اعیان اشیانك عین واحده اولدیغیدر که

عالمده بر ذاتدن غیری متجلی یوقدر واکامل ناس
اونلرك قلبلرینه برق ذات دخی تجلی ایدر یعنی
اشیاده مشاهدلرندن غیری وجودلرنده دخی
تجلیٔ برق ظاهر اولور که اعلی التجلیاتدر وبومقوله
تجلی اهلنده الحاد اولماز بلکه شریعت وطریقت
ومعرفت وحقیقت مرتبه لرنده اهل سنت وجماعت
مذهبی اوزرینه اولورلر ولکن خلق انلرك
مرتبه لرینی ادراکدن عاجزلردر حتی اهل وعیال
واولاد واتباعی بیله بیلمزلر مکر که مقامنه قائم خلیفه
نفس نفیس اوله وبونلرك غیری تجلیات اهلنده
ومقلد اولنلرده الحاد غالب اولور پس هر مرتبه ده
حقك تسبیح وتحمیدی واردر نوجهله تنزیه ونه
طریقله تحمید اولنور اکامل ناس اولنلر بیلور
غیریلر دکل * یوم تبدل الارض والسموات
وبرزوا لله الواحد القهار الذی اهلك بتجلی جلاله
کل الموجودات * بوآیت شریفه یی اقتباس
طریقیله ایراد ایلیوب مدعای سابقه انکله

استشهاد ایلدی نته کیم واشرقت الارض
بنور ربها دخی اقتباسدر یعنی قیامت کوننده
ارض وسما متبدل اولوب غیری صورته
کیردکاری کبی عالم انفس حالی دخی بویله درکه
کامل اولان حقه وصولدن صکره بشقه نشئه
ایله انشا ایدرکه اوراده قیاس نفس جائز اولماز
حال اخرتی حال دنیایه قیاس جائز اولمدیغی کبی
زیرا نشأة اخرت بروجهله درکه انده مخاط
وبول وتغوط وحیض ونفاس وسائر قاذورات
اولماز دنیا ایسه بویله دکلدر کذلك انسان
کاملك حالت اخیره سی حالت اولاسنه وجمیع
خلقك حالتنه بکزه مز زیرا مقام اوادنادن
عودتنده صفات حق لباسیله بوریوب کلورکه
اکا جلوت دیرلر جمیله پس خلق صورتنده اولان
حقه قیاس اولماز انکیچون بومقوله لرك لقبلرنده
معلوم ومجهول دیرلر یعنی بشریتلری جانبیله
معلوملردرکه خلقله مشترکلر وعالم ملکده

سـا كنلردر وحقيقتلرى جانبيله مجهـوللردركه
خلقدن متفردلر وعالم غيب مطلقده متوطنلردر
انكيچـون غرباء حقيقيه ديرلر فطـوبى للغرباء
وبنده بيوررلركه * وبرزوالله الواحد القهـار *
يعنى سطوت جلال ايريشوب تجلىٔ وحدت ايله
موجودات مقهور ومستهلك اولور وجمله اعيان
حق ايچون بارز اولور زيرا بونسنه كه قشرى
ازاله اولنسه لبى ظهور ايتديكى كبى لباس صفات
دخى سلخ اولنجق ذات ظهوره كلور واصله رجوع
ايدر قال تعـالى (واليه ترجعون) سـؤال
اولنورسه كه طوته لم اوصاف جسد متبدل اوله
ياروح نوجهله متبدل اولور جـواب بودركه
روحك حالا بزه متوجه اولان وجه ظاهريدركه
حادثدر اول وقتده وجه باطنى تجليدركه قديمدر
ووجود انسانى عرش وكرسى يه ملحق اولوركه
اكا فنـا كلمز زيرا قرب ارواحده اولان دخى
ارواحك حكميله محكوم اولوركه بقـادر زيرا

فوق العرش عنـد اهل الله عالم ملادركه عالم
ارواحدر يوخسه حكما ديدوكى كبى * لاخلا
ولاملادكلدر فاعلم ذلك * فقد نبهتك على امر
عظيم ان كنت من اهل القلب السليم الفهيم
فعلى قضية فاذكرونى اذكركم الذاكرية بالمذكورية
والمذكورية بالذاكرية فيفنى الذاكر فى الـذكر
ويبقى المذكور خليفة للذاكر فاذا طلبت الذاكر
وجدت المذكور واذا طلبت المذكور وجـدت
الذاكـر فاذا ابصرتنى ابصرته واذا ابصرته
ابصرتنى * پس فاذكرونى اذكركم مقتضاسى
اوزره ذاكريت مذكوريت ايله ومذكوريت
دخى ذاكريت ايله دور ايدر زيرا عبد ذاكر
اولنجق رب مذكور ورب ذاكر اولنجق عبـد
مذكور اولوب هر برى ذاكريت ومذكوريت
صفتلريله قائم اولور پس عبد ذاكرده ومذكورده
فنابولوب ذاتنده اثر قالماسه مذكور اولان حق
اول ذاكرك خليفه سى اولور نتكيم اللهم انت

الصاحب فی السفر والخلیفة فی الاهل اکارمز
ایلر بو صورتده قچن ذاکری طلب ایدسك
مذکوری بولورسون زیرا ذاکر حقده فائبدر
وقچن مذکوری طلب ایدسك ذاکری بولورسون
زیرا ذاکر حقله باقیدر انکچون دیمشلردر که
قچن بنی کورسك انی کوررسن وقچن انی کوررسن
بنی کوررسك یعنی بز ایکیمز برلکه تمشزدر که
بری برمزه آینه اولمشز پس عبدك مراتی
حقدر نته کیم قرب نوافلده کلور (کنت سمعه
وبصره) وحقك مراتی دخی عبددر نته کیم
قرب فرائضده کلور قال صلی الله علیه وسلم *
قال الله تعالی علی لسان عبده سمع الله لمن حمده *
وجنید بغدادیدن قدس سره سؤال اولنوب
عارف کیمدر دینلدکده (لون الماء لون انائه)
دیو جواب ویردی یعنی صو ایله ظرفك لونی
بردر مثلا برقزل رنك شیشه ده صو قزل رنك
اولور وسائر الوان دخی قیاس اولنه وشعاع

شمس جامدن عکس ایدسه جامك لونی ایله متلون
اولور یعنی جام یشل ایسه عکس ایدن نور
دخی یشل رنك اولور مع هذا نورك وصونك
اصلنده لونی یوقدر ایمدی تجلی حالنی دخی
بوکا قیاس ایله ویلکه حق سکا سنك لونکده
کورینور زیرا انك بشقه لونی اولماز نته کیم
اخرنده خلقك صور اعتقاداتنه کوره تحول
ایدر یعنی اول کورینان انك صورت اعتقادیدر
وجه مطلقدن ایسه انجق اکمل اولنلره کورینور
زیرا انلرده وجه مخصوص یوقدر بلکه اسملری
جمله اسمایی جامعدر فافهم جدا * ولا تکن ممن قید
الحق بالحق فانه الحاد وهذا منی لك ارشاد *
(نظم) * ای تجلیء جمالك مظهر یدر کائنات *
* یوزلرندن ظاهر اولمش پرتو ذات وصفات *
* آینه سنسین سکا صورت سنك معنی سنك *
جمله فرق تجلیدن ایدرسك التفات * صورتك
نقشنده عالم جمله سرکرداندر * دور ایدر عشقکله

کوکلر برنفس بولماز ثبات * قلزم قهرنده
کردابه دوشرمه آدمی * واراینکن لطف
وکرمدن جوش ایدر نیل وفرات * جنبش حق
اولماسه حتی طوتارمیدی قلم * لوح عالمده
یازلمزدی بونکلو بینات * الاصل السابع التوجه
الی الله تعالی بکلیة وجوده والخروج عن کل
داعیة تدعو الی غیرالله کما هو بالموت * یعنی
یدنجی اصل الله تعالایه کلیت وجودی وجمیع
اجزا وقوای باطنه سیله توجهدر هرخاطر
انی که الله تعالی نك غیری یه دعوت ایدر
کرك اول خاطره محموده اولسون وکرك مذمومه
اولسون زیرا محموده اولدیغی صورتده دخی
اکوانه تعلقدن خالی اولماز مقصود اعظم ایسه
اکوان دکل بلکه واجب الوجوددر الحاصل باطنی
قصوددن مطلقا تخلیه والله تعالی یه توجه
کرکدر موت طبیعی ایله اولدیغی کبی زیرا موتله
خاطرء نفسانیه وداعیة قلبیه قالماز پس بوراده

دخی مرده صفتی ایله متصف اولمق کرکدر
زیرا بودخی موتك برنوعیدر * فلا یبقی له
مطلوب ولامحبوب ولامقصود ولامقصد الاالله *
پس انك ایچون برمطلوب صوری و برمقصود
معنوی و برمحبوب کرك مال وکرك اولاد وغیری
و برمقصد حسی قالمیه کعبه و بعض مشاهد
ومزارات وامثالی کبی الحاصل سالکه لازمدرکه
قلبنی علاقاتدن تجرید ایلیه هرنه اولورسه
حتی علوم فوائدنك ظواهرو بواطننده بله شغل
قلبی قطع ایتملودرزیراعلم ظاهرسالکك دنیاسی
وعلم باطن عقباسی کبیدر چونکه دنیا وعقبا
تعلق منقطع اولهانلرك حکمنده اولان نسنه‌لردن
دخی قطع دل ایلیوب فکر وخاطره یی حقه
تخصیص لازمدر * ولوعرض علیه مقامات جمع
الانبیاء والمرسلین لایلتفت الیها بالاعراض
عن الله لحظة * و بالفرض اوزرینه مقامات علیة
جمیع انبیاء ومرسلین عرض اولنسه حقدن برلحظه

بله اعراضله اکا التفات ایتمیه زیرا مقامانه تعشق
قاطع طریق کبیدر پس سالك هبولانی مشرب
اولوب نقش حقدن غیری کندی یه بر نقش
بند ایتمیه بلکه حقی طلبدن بله حذر ایلیه (قال
تعالی و یحذرکم الله نفسه) زیرا حقی طلب ایتمك
بلکه برغرضی مشتمل اولا که اول غرض اکا
رهزندر فافهم جدا و یاخود طلب نسبتدر که
اثنینیت اقتضا ایدر طالب و مطلوب کبی اهل
وحدته ایسه بو شرکت و نسبت دوشمز وشول
یرده که بر لحظه اعراضه رخصت یوقدر متفرق
الخاطر اولمق نوجهله درست اولور اشته بو
صعوبتدن اوتوری در که سالك ذروهٔ مرامه
دسترس بولمدی و منزله ایروب مستریح اولمدی
قال الجنید قدس سره * لو اقبل الصدیق علی الله
الف الف سنة ثم اعرض عنه لحظة فما فاته اکثر
مما ناله * جنید بغدادی که سید الطائفه در قدس
اسرارهم بیورمشدر که اکر بر صدیق الله تعالی

حضرتلرینه بیك کره بیك ییل اقبال ایلیوب صکره اندن
بر لحظة اعراض ایلسه اندن اول لحظه ده فوت اولان
نسنه اندن اول نائل اولدوغندن زیاده در یعنی
فائده سندن خسارتی چوقدر صدیق اصلندن
مخاص دیدکلری لامك فتحیله که غیریتدن خلاص
اولمشدر بوراده مراد مطلق عارفدر زیرا
صدیقیت مرتبه سنه واصل اولان کمسه دن حقدن
اعراض ایتمك صادر اولمازمکر بالفرض اوله انکچون
لو کلمه سیله ایراد اولندی و ذکر اولنان معنانك
یعنی فوت مذکورك سببی بودر که هر لحظهٔ الهیهٔ متأخره
لحظات متقدمه یی متضمن اولدوغندن ماعدا
کندنده بشقه خصوص حالت واردر که انکله
سائر لحظاتدن ممتیزه اولمشدر واول خصوصیت
ایله انك ایچون لحظات متقدمه اوزرنه اکثریت
ثابتدر تفکر ایله که عقل اولدن مرتبهٔ
انسانه کلنجه نقدر مراتب اکوان وار ایسه مرتبهٔ
سافله مرتبهٔ عالیه نك احکامیله منصبغ اولدوغندن

ماعدا اول مرتبه ده فوقنده اولان مرتبه دن
زیاده نسنه واردر واگر یوز یاده لك اولماسه
مرتبهٔ سافله یی خلق ایتمك عبث اولوردی
انکیچون انسان مرتبهٔ موالیده کلنجه جمیع مراتب
متقدمه نك خواصنی جمع ایتدکدن صکره بشقه
خاصه ایله متفرد اولوب انکله سائرلردن اکرم
وافضل اولدی نتکیم رسول الله صلی الله
علیه وسلم جمیع انبیانك فضائلنی جمع ایلیوب انلرله
اول فضائلده برابر ومشترك اولدقدن صکره
دخی غیری خاصه ایله انلردن متمیز اولدی
وبونك نظیری اسم هودر که ها مبدأ مخارجدن
وواو منتهادندر که شفو یدر پس انسان هو دیدوکی
وقتده انك نفسی حلقدن یعنی بوغازدن جمیع
حروفك مخارجی اوزرینه مرور ایلیوب واوراده
یعنی منتهاء مخارجه تمام اولور اشته بو وجهله هو
کلمه سی جمیع حروفی جامع وجمله مخارجه شامل
اولمغله بو احاطه یه بناء صوفیهٔ محققین انکله

ورد وذکر ایدرلر وبحسب الغالب انی احصا
ایلرلر اگرچه عوام علما انکار ایدوب هو ضمیردر
دیو جرح ایدرلر فاما معنی انلرك ضمیرندن خارجدر
بلکه عارف بالله اولنلرك قلبلرنده داخل والسانلرنده
جاریدر کل ایمدی بو اسراری فهم ایلیوب
طریق مستقیمه گیت وانکله عمل ایت والا منزلدن
قالورسن وذلت وحقارت بولورسن (نظم)
جهانده وصل حق ایسه مراد ومطلوبك *
*نه وار ایسه اگا بذل ایله جمله محبوبك * نه
دیر ایسه چکر عاشق بلاسنی بو یولك * نیاز
اهلی کوتورمزمی نازینی خوبك * دائده ورد
مدامی ایدی یوسف یوسف * چکردی دردی
کوزی اچلنجه یعقوبك * اولنمدی بقه برلحظه
کوزل الهی * وجودی غرق بلا اولمش ایکن
ایوبك * بولطف وقهرله بحر ولا بولانمز هیچ *
* یاننده بردر ایکیسی غریق ومغلوبك *
*درونی سیل سپورای حقی وارکدورتدن)

(* چو واردر عشق خدادن الکده چاروبك) *
الاصل الثامن الصبر * وهو الخروج عن حظوظ
النفس بالمجاهدة كما هو بالموت * سکزنجی اصل
صبردر که مجاهده ایله حظوظ نفسدن خروجدر
موت طبیعی ایله اولدیغی کبی یعنی موت طبیعی
ده حظ نفس قالدیغی کبی موت ارادیده دخی
قالماق کرکدر ولکن حظ نفسدن خلاص
اولمق زیاده مشکل اولمغله مجاهده لازم کلدی
واول مجاهده بودر که نفسی مکروهانی اوزرینه
حبس ایلیه یعنی برنسنه یی که نفس قبول ایتمیه
وطبعنده اکا مکروه کله نفسی انك اوزرینه حمل
ایلیه مثلا نفس وحدتده اولمغه قائل اولماز
بلکه کثرت ایله الفت استر انکچون ارباب هوی
بر یرده طورمازلر ویازوقیش عمرلرینی اسراف
ایدوب خلاف مشروع اولان صحبتلرده کچوررلر
خصوصا ملذوذات طبیعیه به بر مرتبه ده
تهالکلری واردر که امور خبیثه اغرازلرندن کتمز

مساوی وغزلی کندیلرینه قرآن ایدنمشلردر
شیطان کبی وحدتده کاور * حفت الجنة
بالمکاره وحفت النار بالشهوات * یعنی جنتك
چوره سی طبعا امور مکروههدر باغچه نك چوره سی
خار اولدیغی کبی وجهنمك حوالیسی طبعا امور
محبوبه دربزبی دیوار محل کبی که هرطرفندن
بلاتعب دخول ممکندر ای مؤمن بومحلی برخوش
فکر ایله بق قلبده نه طرفه میل بولورسن
ونظر ایله که خلق عالم بر اقچه ایله جنته
دخولی اختیار ایتمز فاما بیك اقچه ایله تکلف
ایدوب ناری ایثار ایدر اصلحنا الله وایاهم *
والثبات على فطامها عن مألوفاتها ومحبوباتها
لتزكيتها والاستقامة على الطريقة المثلى قال الله
تعالى وجعلنا منهم أئمة يهدون بامرنا لما صبروا
وكانوا باياتنا يوقنون * والثبات مرفوعدر که
خروج اوزرینه معطوفدر استقامت دخی ثبات
اوزرینه معطوفدر فطام سود امراوغلانی سددن

کسمکدر یعنی دخی نفسی لاجل التزکیه اوقات
ومحبوباندن سد امر اوغلانی سددن کسر کبی
کسمکدر وانك اوزرینه ثباتدر والانوبه سنی
نقض وعهدنی فسخ ایتمکله مرتبهٔ سلوکدن
ساقط اولور ودخی طریقت علیهٔ مثلی یعنی
فضلی اوزرینه استقامتدر زیرا مقصود یالکز
طریقته دخول دکل بلکه منزله ایرنجه استقامتدر
بلکه بو استقامت طریقه دخولدن اقوادر
نتکیم قرآنده کلور * ان الذین قالوا ربنا الله
ثم استقاموا * یعنی یالکز ربنا الله دیمك کفایت
ایتمدی بلکه استقامت لازم کلدی شویله که
اکر بو استقامت اولماسه ربنا الله دیمکله خلاص
اولماز پس استقامت بناء طریقتده رکن قویدر
حتی برکیمسه طریق حقده سلوك ایدوب حق
اولدیغنده علمی اولدقدن صکره نفسنه اویوب
اندن اعراض ایلسه الله تعالی اکا رعذاب ایلیه که
عالمردن هیچ برکیمسه یه اویله عذاب ایتامش

اوله العیاذ بالله تعالی اشته بو کار عظیم اهل
تمکین وثبات واستقامتکدر یوخسه اهل تلوین
واضطراب وانحرافك دکل انکچون الله تعالی
صبر وثباتله تقیید واطمئنان وایقان ایله تأکید
ایلیوب بیورر * لما صبروا وکانوا بآیاتنا یوقنون *
ایمدی اکر مریده واکر مرشده هر خصوصده
صبر لازم کلدی ومریدده بو حال اولماسه اخر
هادی ومرشد ومقتدای ناس اولماز وعمرك برکتی
استقامتله در انکچون حدیثده کلور (ان استقامت
امتی فلها یوم وان لم تستقم فلها نصف یوم
یعنی بوراده یومدن مراد یوم الهیدر که بیك
ییلدر چونکه بو امت دینلری اوزرینه استقامت
ایتدیلر لاجرم عمرلری نصف اولان بشیوزسنه یی
تجاوز ایدوب بیکه ایردی (نظم) (صبر ایت
ای کوکل برزمان مطلوبك حاصل اولنجه *
یولکه طوغری کیت همان منزله وصول
بولنجه * سیل اولوب افدك بولانق
عشق اودنده قالدك یانق * اغلیوب اوتوراویانق
دوستك یوزکه کولنجه * استقامت وارمی دلده

زادفنا وارمی الده * غیرت ایله اشبو یولده
غربتدن قدم النجه * حق ایلوب شهودکی
مولایه قیل سجودکی * دریایه صال وجودکی
حق سنی وصله صالنجه * جان وجهان فنابولور
حقیا حق باقی قالور * برکون دیلك خاموش
اولور عمرباغچه سی صولنجه * الاصل التاسع
المراقبة * وهی الخروج عن حوله وقوته کما
هو بالموت * طفوزنجی اصل مراقبه درکه
سالك کندی حول وقوتندن خروجدر موت
طبیعی ایله خروج ایتدوکی کبی حول برحالدن
برحاله تحولدرکه حقك تحویلی ایله حاصلدر انکچون
دعاده یامحول الحول والاحوال * دینلور پس
حقك محول اولدیغنی مراقبه ایتمك انی اول صفاتله
مشاهده دروکندی بنفسه تحولدن کندینی تبرئه در
وقوت دخی الله تعالی نك درکه اسماسنده قوی
ومتین کلمشدر نظرایله که دکرمن طاشی نقدر
جسم ثقیلدر فاماصو یك ضرب وقوتی انی دوندرر
بوجهتدن قوت صوکدر اگرچه دکرمنك دونمکه
قابلیتی واردر پس سالك حول وقوتندن چقمق

غسال النده میت حالی کبیدر نتکیم بالاده مرور
ایلدی ولکن غسال الندهمیت کبی اولمق مرشده کوره در
حول وقوتندن خروج ومراقبه ایسه حقه ناظردر
فاعلم ذلك * مراقبنا مواهب الحق * حقك
موهبه لرینه منتظر اولدیغی حالده یعنی کرچه
سلوکی غرض موهبه ایچون دکلدر بلکه حقی اجلال
واعظام وکندی نفسنی عبودیتله تذلیل ایچوندر
ولکن اول حال همان انتظار حالی کبیدر نتکیم
اکنجی تخمی صاچوب بارانه منتظر اولور انتهی
بوندن مفهوم اولدی غرض فتح ایچون اجتهاد
ایدن سالکه فتح یوقدر مواهبدن مراد وجد
وحال وعلم وفیض در ولکن هبه هرکسك
مقدارینه کوره اولان عطادر انی ایسه حق
بیلور انکچون غیرك مرتبه سنه قائل اولمق قصور
همتدندر * متعرضا لنفحاته بالطاعة * نفحات
حاء مهمله ایله عطایا معناسنه در نفحات الهیه یه
تعرض ایتمك موجباتنه تشبثدر اعمال صالحه دن
وتوجهات صحیحه دن انکچون بالطاعة دیو قید
ایتدی نتکیم دعاء نبویده کلور (اسألك عزائم

مغفرتك (يعنى سندن سبب قوى مغفرت اولان
اعماله توفيق طلب ايدرم وحديثده كلوركه
(ان فى ايام دهركم نفحات الافتعرضوالهـا) اشته
بووادندركه تركيده مثل مشهوردرلر اوغلان
اغلمزسه ويرمزلر ممه پس كرچه اسبابده
تأثير يوقدر ولكن اسباب يوزندن بولمق ادب
طريقت بلكه فرض و يامندوبدروديمشلردركه
عمل نردبانك پايه سيدر بوجهتدن بى پايه نردبادن
عروج ميسر اولمديغى كبى بى عمل دخى مطالبه
ايرمك اولمازيرا عمل امر الهيدر بناء على هذا
سوزفرمان الهى يه امتثالده دركرسه اول
عمل تعلقك اولمسون فافهم جدا * معرضا
عماسواه * ماسواى حقه التفاتدن اعراض
ايدجى اولدوغى حالده نتكيم بالاده هر يوزدن
تحقيق اولنمشدر سلوكك عجب مشكل بنديدركه
دكه سالكه حلى ميسر اولميوب وسط طريقده
وقفه ايدوب قالور وغريب وطننه چكنوركبى
نفس مالوفاتنه چكنورو برعلاقه دن خلاص
اولورسه هزارى دخى باقى قالورو ديمشلردركه مالى

سون مفتون اولور والنى سون مغبون اولوروحالنى
سون مجنوندرباق ايمدى خلق عالم نه مقوله
بندلرله مقيد اولمشلردر واكثر ناس بلكه علما ظن
ايدرلركه ماسواى ديدكارى همان شول الرنده
بولنسان مال وباغ وباغچه وامثاليدر مع هذا
بتون عالم حجابدر كرك ظاهر وكرك باطنى وكرك
علمى وكرك عملى اكرچه تفصيلى لسانه وقلمه
كلمز زيرا اسرار مقوله سندندركه عارف بالله
اولميان فهم ايتمز پس انى كشف ايتمك عقول
قاصره يه كوره اختلاله باعث اولور * مستغرقا
فى بحر هواه * يعنى هواى حق درياسنده
اولديغى حالده مقصود جميع دريالردن چوب
هواسى هواى حقه منحصر اوله ديمكدر نتكيم
مجنون اول هواى ليلايه دوشوب عشق مجازى
ايله ملوث اولمشلر ايكن اخر هواى حقه دوشوب
لوث مجازدن متطهر اولدى وعشق حقيقى ايله
ليلايه بدل معشوقن بولدى وكلمات اكبريه ده
كلور فيامن هو كلامى من هواه يعنى بنم كلام
معشوق حقيقى نك هواسندندر يوخسه نفسم

هواسندن وغيرك هواسندن دكلدر پس بوندن
فهم اولنديكه انسانك قلبنده هواسى هواى حقه
منحصر اولنجق جميع حركات وسكناتى دخى
انك هواسندن صادر اولور انكچون اهل حقه
طعن واعتراض اولنمق خطاء محض بلكه
فى الحقيقه كفردر (نظم) چون طائر قدسى
بنم بو اشيانى نيلرم * عالمده نيجه بردونم جان
وجهانى نيلرم * نيلرم هوى ماسوى حقك هواسيدر
هوى * قلبمدراكا مستوى غيرى مكانى نيلرم * عالم
دين مفتون اولور آلم دين مغبون اولور * عالم دين
مجنون اولور بن اين وانى نيلرم * سو يلر كه الله در
سوزم بو يوزده ايكى كوزم * ياندى طوتشدى
بو اوزوم بو جسم وجانى نيلرم * حق بولوب حق
كدا اول شاهه اولشدر فدا * دلده يتر فيض خدا
باغرمده قانى نيلرم * مشتاقا الى لقائه * حقك
رويت جمالنه مشتاق اولديغى حالده معلوم
اولا كه اشتياق محبت اوزرينه مبنى برحالتدر كه
محبوبه وصولله افزون اولور شويله كه انك
مشاهده سنه طويمز ومطالعه ايتدكجه محاسنى

ارتار پس بوحالت بابحر كبى اولور كه متعطش
اندن نقدر نوش ايتسه قانمز (قال المشتاق
الاكبر) (ولم يخطر على قلبى سواه) (ولم تشبع
عيونى من لقاه) شوق ايسه بويله دكلدر بلكه
محبوبله عند الاجتماع ساكن اولور و بعض
شعراء عرب ديمشدر (بيت) (فابكى ان ناؤا
شوقا اليهم * وابكى ان دنوا خوف الفراق)
يعنى دوستان بندن دورو بعيد اولسه لر انلره
شوقدن اغلرم وقريب اولسه لر خوف فراقدن
كريان اولورم ايكى حالنده دخى عاشقلر اغلمق
اقتضا ايتدى و بورادندر كه بلبل كاه وصولده
اه وفغان ايدر مع هذا وصلت حال سرور
وحبوردر * قلبه يحن لديه * واهل مراقبه نك
برحالى دخى بودركه حضور حقده حنين
ايدر يعنى شوقه كلور وطر بناك اولور اكليو
اغلرز يا هر كسك حال مخصوصى واردر محبوبه
ملاقاتده مقتضاى حالى ايله معامله نظر ايليه كه
حين اجتماعده سروردن اغلرلر وانك دمعه سى
بارده اولور نتكيم فراقك دمعه سى حاره اولور

زيرا حرارت دل انی تسخين ايدر * روحه
باين به يستعين عليه * يعنی عالمده بينونت
ومفارقت ايدوب حقله حق اوزرينه استعانت
ايدر يعنی لطفنه واصل اولمغه ينه كندی لطفن
رجا ايدر زيرا كنديدر كه كندی يه امداد ايلين
وسالكه يول ويروب دركاهنه ايصال ايدن *
ومنه يستغيث اليه * وكندندن كندی يه غوث
طلب ايدر يعنی قهر حالی ظهور ايتسه * واعوذ
بك منك موجبجه كندندن كندنه صغنور
وقهرنی دفع ايتمكه ينه كندندن طلبكارمند اولور
شول بر اوشاق كبيكه اناسنك قهری حالنده
ينه اناسنك دامننه صارلور واندن رحمت
ارزومند اولور ای مؤمن حق ايسه انادن ارحم
واشفقدر پس اكر قلبكده ايمانك راسخ ايسه
خاطركی خوش طوت وحسن ظن يولنه كت
وبو حسن ظنی هر نفسده ايت زيرا هر نفس
عند العارف نفس اخيردر انكچون ذكری جهر
ايدرلر زيرا وقت تلقين در فافهم ذلك (نظم)
(الهی بزی بحر غفرانكه * كرمله دمادم

طالانلردن ايت * ايرشدرنيجه لطف واحسان *
رضا وقبولك بولانلردن ايت * صحايف
اولو بدر كنهدن سياه * نه شكله قودی
انی كرد كناه * رجامز بودر سندن ای پادشاه
*بزی شول يوزی اغ اولانلردن ايت * او يار
قوللرك خوابدن برنفس * سوايه نظر ايتمدن
جمعی كس * قيرلردن اول بوخاكی قفس *
وجودی عمارت قيلانلردن ايت * الهی
يدرسن قولك ياندروب * كباب ايليوب نارده
دوندروب * بو حق قولی كوثره قاندروب *
انی فيضك ايله طولانلردن ايت * حتی
يفتح الله له باب رحمة لا يمسك لها ويغلق عليه
باب لامه لا مفتح له * يعنی ذكر اولنان احوال
اوزرينه دائم اوله تا كه الله تعالی اكا بر رحمت
قپوسن فتح ايده كه انی امساك ايدن يوقدر يعنی
كيمسه امساك ومنعنه قادر دكلدر وانك اوزرينه
بر عذاب قپوسن غلق وسد ايليه كه انی فتح
ايدن يوقدر يعنی رحمتك منعنه قادر اولمديغی كبی
عذابك وجودنه دخی قادر دكلدر و بو رحمتدن

مراد رحمت خاصه در كه رحمت قرب ووصلتدر
نتكيم عـذابدن دخى مراد عذاب مخصوصدر
عذاب بعد وقطيعتدر وبوندن فهم اولنور كه
حقه واصل اولانه بر دخى فرقت ورجوع يوقدر
نتكيم كبار مشايخدن ابو سليمان دارانى قدس سره
بيورمشدر كه (او وصلوا مارجعوا) ويته كلمشدر كه
(الفانى لايرد الى اوصافه) يعنى سـالك تزكيهٔ
نفس مطمئنه مراتبنك غايتنـه وصولدن صكره
بر دخى اماره واماره صفاتنه رجوع ايتمز نتكيم اغاج
تلقيح اولند قدن صكره انك ميوه سى جبلى بلكه
سهلى اولور وبر نحاس ذهبيته منقلب اولد قدنصكره
نحاسيته دونمز كركسـه بيك ييل طورسون زيرا
منصبغ اولان ثوبدن بر دخى صبـغ چقمز ونتكيم
قان مسك اولدقدن صكره تكرار قان اولمازاكرچه
بعضلرينك بو مقـامده سوء فهملرى واردر كه
اكسيردن اولان صبغك يتمش سنه حكمى واردر
صكره ينـه اصلنه دونردر فاما ياكلش خيـال
ايتمشلردر زيرا مولود فلاسفه مولود حكماء الهيه
كبيدر فاعرف* نور ساطع من رحمة الله على النفس

تزول به امارية النفس فى الحلمة مانزول فى ثلاثين
سنة بالمجاهدات والرياضات كما قال الله تعـالى الا
مارحم ربى وهم الاخيار* يعنى ذكر اولنان فتح
الهى الله تعالى نك نفس انسانيه اوزرينه رحمت
خاصه سندن شول نور عالى ومرتفع سببيله دركه
انكله بر لحظه ده نفسك اماره لكى زائل اولور كه
مجاهدات وریاضات طريقيله اوتوز سنه ده زائل
اولمازاشته بونلر شول اخياردر كه قرآنده (الا ما
رحم ربى) ايله استثنا اولنمشلردر يعـنى بونلرك
نفسلرى نفس مرحومه در كه الله تعالى نك رحمت
خاصه سنه مظهر اولمشدر كه زمان قليلده فتح
الهى وتجلىٔ ربانى در وبو نفس سائرلرك نفس
اماره سى كبى كثرت رياضات ومجاهداته محتـاج
دكلدر زيرا سلوكى طريق عشق ومحبت وجذبه
دندر نتكيم حضرت رسالته صلى الله تعالى عليه
وسلم ليلهٔ معراجده براق قورلدى پس بو براقدن
مراد طريق جذبه در بوخسه قدم بقدم يوريمك
وچيقمق دكلدرزيرا بو صورت ايله عروج ايتمك
زمان طويله محتاجدر معراج ايسـه طى زمان

مكان قبيلندندر پس صورت نردباندن عالم ملكوت
حالى عالم ملكه قياس اولنماززيرا عالم ملكوتك
سيرى روحله وعالم جبروت ولاهوتك سيرى
سرايله در فاعلم ذلك * بل يبدل سيئات النفس
بحسنات الروح لقوله تعالى فاولئك يبدل الله
سيئاتهم حسنات وهم الابرار * يعنى ذكر اولنان
وجه اوزرينه فتح الهى واقع اولوب نفسى اوزرينه
رحمت خاصه ظهور وطلوع ايدر بلكه الله تعالى
نفسك سيئاتنى حسنات روحه تبديل ايدر كه بومعنى
ابرار حاليدر واكا مقام مغفرت ديرلر كه غفروستر
مقاميدر يعنى عفوله مغفرتك فرقى واردر عفو
سيئاتى ستردر يعنى حسنات صورتيله ابرازدر
زيرا ستردن مستورلك عينى ازاله لازم كلمز وبو مقامك
رجالى اولكى يه كوره قليلدر انكيچون كلمهٔ ترقى
اولان بل ايله ايراد ايلدى وبو تبديل ايت كريمهٔ
مذكوره ايله منصوصدر وحديثده دخى كلوركه
قيامتده بعض مجرملرك ذنبلرى حسناته تبديل
اولندقده اول ذنوبك اربابى اول حال حسنه يه
نظر ايدوب سرورلرندن وطمعلرندن يارب بزم

دخى كناهلر يمز وار ايدى نيجه اولدى ديسه‌لر
كركدر پس بونلر خواص امتدن بشقه طائفه در
وتبديلك كيفيتى ذوقله ادراك اولنور عقل ايله
دكل نظر ايله رحم مادرده اولان علقه يه
يعنى دم جامده كه اويله برقان پاره سى ايكن الله
تعالى مصور اسمندن تجلى ايله انى توجهله انسان
صورتنده خلق ايدر مع هذا اولكى حالنه باقاسه
انكله اول شكل حسنك اصلا مناسبتى يوقدر
انكيچون مقام ثناده (فتبارك الله احسن الخالقين
دنلدى وبو معنايى ادراك ايتمك امرغامض اولمغله
كفار نشأهٔ اخيره يى انكار ايتديلر وبلمديلركه انسان
اصلنده طيندر وطين فاخورى النده عمل ايله
مثلا كوزه شكلنه كيرر بالفرض فاخورى اول
كوزه يى نقض وافسادله صورتندن چيقارسه ينه
اول صورته ويا غيرى صورته قومغه قادردر
پس برنسنه صورت مخصوصه بولدقدن صكره
اكر صورت قبيحه ده ايسه الله تعالى قادردر كه
اول صورتك صفت قبحنى ازاله ايدوب حسنه ده
ابراز ايليه نتكيم باقر اكسيرله التون اولور ايدى

نفس اماره دخی مطمئنه اولدقده حالی بو یله درکه
انك ایچون کناه قالمز و کناه صورتنده احوالی
اولسه دخی اکسیر روحك تأثیری ایله حسنه
صورتنه داخل اولور نیجه قبیح یوزلر دنیاده معجزات
انبیا و کرامات اولیا ایله حسن اولمش و نیجه حسن
یوزلر دخی میمون و خنزیر صورتنده دخول قیلمشدر
* بل یکون حسنات الابرار سیئات المقربین بحسنات
الطافه تعالی لقوله تعالی للذین احسنوا الحسنی
و زیادة فهذه الزیادة حسنات الطاف الحق وذلك
فضل الله یؤتیه من یشاء * یعنی بلکه ابو سعید
الخراز قدس سره بیوردیغی اوزره حسنات ابرار
سیئات مقربین اولور حق تعالانك حسنات الطافی
ایله یعنی الله تعالی طائفهٔ مقربینه اول وجهله لطف
خفی اظهار ایدر که ابرارك حسناتی اکا کوره سیئات
کبی قالور اشته آیت مذکوره ده اولان زیاده ایله
مراد الطاف خفیهٔ الهیه درکه انك اعلاسی
رؤیت یعنی مشاهدهٔ جمالدر اشته بو معنی بر فضل
الهیدر که الله تعالی انی مراد ایتدوکی عبادنه
احسان ایدر و بو مقامده انلردن مراد مقربینلردرکه

اخص الخواص در و بونلرك آخرتده مقاملری
جنت فردوس درکه اعلی الجناندر و مقام
مخصوص حضرت رسول کبریا اولان وسیله فردوس
مذکورك ذروهٔ سیدر اشته رسوله همجوار
اولمق دیدکلری جنت مذکوره یه دخوله درکه
دنیاده مناسبت معنویه اوزرینه مبنیدر انکچون
بر اعرابی اول حضرتله جنتده جار اولمق طلب
ایتدکده (اعنی بکثرة السجود) بیوردی یعنی
اول اعرابی یی طریق طاعته وخصوصا مقام
فنایه ارشاد ایلدی که همجوار اولمق اکا نوطدر
والله معطی (نظم) یارسول الله مقامك جمله دن
اعلادرر * دمبدم حالك شهود حضرت مولادرر
* کوثر فیضکدن اولماز هیچ بر دلتشنه سیر
* سلسبیل جنت فردوسدن احلادرر * کرچه
کیم اینهٔ حقدر سراسر کائنات * جمله دن
اما که روی انورك اجلادرر * برنکاه ایله ایدر
سین عاشق فوق العلی * پست قلمزسن مقامك
همتك بالادرر * چونکه چوقدر ظاهر و باطن
بوحقده قصور * التفاتك یا حبیب الله اکا

اولادرر * الاصل العاشر الرضاء وهو الخروج
من رضاء نفسه بالدخول فى رضاء الله تعالى
بتسليم الاحكام الازلية والتفويض الى التدبيرات
الابديه بلا منازعه ولا اعتراض كما هو بالموت *
اونجى اصل رضادر يعنى كندى نفسنك رضا
سندن چقوب الله تعالانك رضاسنه دخول
ايتمكدر بوايسه احكام ازليه يى تسليم وتدبيرات
ابديه يه تفويضدر انده نزاع واعتراض نفسانى
يوقدر موت طبيعى ده اولديغى كبى يعنى فناء
حسى ده نفس مرده اولوب احكام الهيه
حقنده چون وچرا ايتدوكى كبى كركدر كه فناء
معنويده دخى بوحال واقع اولوب احكام ازليه
حقنده جدل ايتميه واعتراض ومخالفت طريقنه
كتميه زيرا انك عقلندن حقك علمى اوسعدر عقل
دخى خودانك عطاسيدر چونكه هر كسك موجب
استعدادى اوزرينه هر نسنه ازلده تقدير
وابدده تدبير اولنوب احكام وابرام اولندى كه
نقضى قابل دكلدر زيرا تقدير علم تام وتدبير
حكمت بالغه اوزرينه مبنى در بوجهتدن عبده

لازم اولان قبول ورضادر يوخسه رد وسخط
دكلدر نتكيم حديث قدسيده كلور (قدرت
المقادير ودبرت التدابير واحكمت الصنع فمن رضى
فله الرضاء منى ومن سخط فله السخط منى)
وطبعه مخالف اولان تقديرى رد ايتمك دكل
بلكه عاشق اولان انى طبعه موافق اولان كبى
قبول ايدر زيرا عاشق معشوقده فانيدر وفانيدن صيت
وصدا كلمز بلكه حكم معشوقكدر وبو مقامده
بعض عرفا ديمشدر (بيت) هركه ايوبك بلاسين
سوديكندن چكمدى * كيمدى اول يارلندن
خلعت عبد شكور * اى مؤمن انسانك بنده وبين
الله اولان اخلاقنك احسنى رضا وتسليمدر نتكيم
قرآنده كلور * ان الدين عند الله الاسلام * زيرا
اسلام ايله مراد فى الحقيقه اسلام حقيقى دركه
ملت ابراهيم عليه السلامدر ابراهيم عليه السلام
نار نمروده طرح اولنديغى وقتده جبرائيل عليه
السلام اكا كلوب اعانت صددنده اولدقده
لا حاجة ديدى وحقه حالنى عرض حقنده دخى
لسانه بر كلمه كتورمدى (وحسبى من سؤالى علمه

بحالی) بیوردی واوغلی اسمعیلك علیه السلام
ذبحنه تسلیم اولدی واسمعیل دخی * یاابت
افعل ماتؤمر ستجدنی ان شاءالله من الصابرین *
دیدی و بونلرك تسلیملری عالملرده داستان اولوب
قالدی اکر ابراهیم رؤیاسنی اول امرده کبشله
تعبیر ایدیدی ایکیسنده دخی بومرتبه تسلیم
اولدوغی معلوم اولمازدی وبوامر مستور
قالوردی وجمیع ازمانده کمل اولیادخی بوصفات
اوزرینه درکه الله تعالی طرفندن ذبح اولاد ایچون
اشارت قطعیه واقع اولسه ذبح ایدرلر وتوقف
ایتمزلر فاعتقد ذلك * کما قال بعضهم وکلت
الی محبوبی امری کله انشاء احیانی وان شاء
امانی * نتکیم بعض عارفلر دیمشلردرکه بن
جمیع اموری محبوب حقیقی اولان الله تعالی یه
اصمرلمشمدر دیلرسه بنی لطفیله احیا ایلسون
ودیلرسه اماته ایلسون انك لطف وقهری بنم
عندمده برابردر زیرا لطف وقهرك مبدئی

محبوبیدر چونکه محب محبوبه واصل وبلکه
اندن فانی اوله جمیع اضافات وقیود دخی فانی
اولورکه ازجمله لطف وقهردر پس زاته مشغول
اولان کیمسه یه صفته اشتغال قپوسی اولماز زیرا
صفت ذاتك پرده سیدر افعال صفتك واثار دخی
افعالك پرده سی اولدیغی کبی * فمن یموت
بارادته عن هذه الافات الظلمانیة یحییه الله بنور
عنایته کما قال جل ذکره اومن کان میتا
فاحییناه وجعلناله نورایمشی به فی الناس کمن مثله
فی الظلمات لیس بخارج منها * پس شول کیمسه که
کندی ارادتیله حجب ظلمانیهٔ بشریه که افات
مقوله سیدر اندن مرده اوله یعنی اول حجابلری
ازاله ایلیوب تعیناتدن وجودنده اثر قالمیه الله تعالی
انی سابق عنایتی نور ایله احیا ونشو بر ایلر
وظلمت یرینه نور وموته بدل حیات کتورر که
حیات حقانیه دیرلر زیرا فانی اریوب واقوب
کتدکده باقی ظهور ایدر ومن بعد حکم باقی نك

اولور وايت مذكوره نك تأويلني شيخ كندى
ايدوب بيورر كه * اى من كان ميتا عن
اوصافه الظلمانية فى شجرة الانانية فاحييناه
باوصافنا الربانية * يعنى شول كمسه كه شجره
كبى اولان انانيت وتعيننده بتوب شول اغاجك
داللرى كبى اولان اوصاف رديهٔ ظلمانيه سندن
فنا بولسه وتلقيح اولنان اغاج كبى اولنها للرقطع
وطرح اولنسه وبزانى اوصاف ربانيه
مزايله احيا ايلسك يعنى اوصاف رديهٔ
ظلمانيه سنه بدل اوصاف شريفهٔ نورانيه اعطا
قيلسق ولباس كهنه يى چقاروب خلعت
شاهى الباس ايلسك تلقيح اولنان اغاجدن
بعد التلقيح حاصل اولان صورت جديدهٔ لطيفه
كبى * وجعلنا له نورا من انوار جمالنا يمشى به
فى الناس بالفراسة ويشاهد احوالهم * وانوار
جمالمزدن اكا نور ذاتى ويرسك كه انكله خلق
اراسنده فراسته يوريسه وانلرك احوالنى مشاهده

قيلسه زيرا مقدم كه زمان حجابنده اعما كبى
ايدى نور جمال الله بصيرتنى اچلدى واول احوال
خلق اكا مستور ايدى اعمايه محسوسات مستور
اولديغى كبى شمدى كه بصير وفراست صاحبى
اولدى احوال خلق مشاهده يه باشلدى اكرچه
خلق انك كندى حاللرينه اطلاعندن بى خبرلردر
زيرا عالى سافله مطلعدر اسمى اشمل اولمغله ولكن
سافل عالى يه مطلع دكلدر زيرا اسمى جزئى اولمغله
هنوز مشاهده سنده قصور واردر وفراست روحك
قوهٔ قدسيه ايله بلا تفكر معانئ غيبيه يه اطلاعيدر كه
اكا فراست عقليه وكشفيه والهيه ديرلر زيرا
هيئات صوردن معانى يه انتقال ايدرو بو فراستده
خطا اولمازو بر فراست دخى واردر كه اكا فراست
طبيعيه ديرلر كه روحك معانى غيبيه يه اطلاعى
هيئات صوريه وساطتيله در وبو فراست
كاه اصابت وكاه خطا ايدر بوراده مراد فراست
اولى در كه اكامل ناسه مخصوصدر * كمن مثله
فى الظلمات ليس بخارج منها اى كمن لاظهر له
بزهرة المؤمنية واثمار الولاية والنبوة * يعنى ذكر

اولنان اوصافله متصف اولوب شجرهٔ ثمرهٔ لذیذه
کبی ثابت ونامی اولان کسه مؤمنلك چچکی وولایت
ونبوت یمشلریله ظاهر اولمیان شجرهٔ جبلیهٔ بی
فائده کبی دکلدر الحاصل مؤمن و بصیروصاحب
شمع منیرواکاه ومکاشف کافرواعمی واهل ظلمت
وغافل ومحجوب کبی دکلدر بلکه ارالری بین
السماء والارضدر بلکه اصلا مناسبت یوقدر بعدنا
مراتب درتدر که بری ایماندر که عوام مؤمنین
حالیدرو بو مرتبه بر شجره نك چچکی کبی درو بری
ولایتدر که خواص مؤمنین صفتیدرو بو مرتبه یه
مرتبهٔ احسان دخی دیرلر که شجره نك میوه سی
کبی درزیرا اعتقاد وعلم وعملدن مقصود مرتبهٔ
مشاهده یه وصولدر نتکیم غرس شجره دن مراد
میوه درو بری نبوتدر که اخص خواصك شانیدر
و بو مرتبه میوه نك لبی کبیدرو بری رسالتدر که
خلاصهٔ اخصك نعتیدر که دهن لب کبیدروایکی
اولکی کسبی وایکی ثانی اختصاصیدر پس هر ولی

دخی اهل لب ودهندر ولکن نبی یه کوره قشر
کبی درنتکیم نبی ایله رسول تفاوتی دخی بو یله در
وجناب رسالتك صلی الله علیه وسلم مرتبه لری
فوق الکل درزیرا اولوالعزمك اشرفیدر (نظم)
بر شجردر بو وجودادمی دنیاده بق * کا اسمادن
و بر و بدر حق نهال ایله ورق * میوه سی علم
الهیدر انك ای بی مذاق * عارف بالله اولنلردر
بولانلر ذوق حق * کل ولایت مصحفندن اوقی
اسرار حقی * بر ولی نك مکتب عرفانده
اکبرال سبق * ظلمت نفس ایچره قالمه کیم صباحه
بردی شب * بق نه وجه ایله تجلی ایلدی
رب الفلق *

خفاشا خفاش اولنلر کوزمدی نور حقی
کرچه کیم افاقدن پرتو نثار اولدی شفق

الحمدلله تعالی وشرح لطیف وبنیان منیف
منقار قلم شیخ اسمعیل حقیدن چکیده وامضای
اختتام کشیده اولوب بیك یوز اوتوز یدنجی
شهر ربیع الاولك اواخرنده بروسه ده جامع
لامع مجمدی یه متصل اولان کتابخانه ده صورت

Süleym… Kütüphanesi
…ı Haci Mahmud
Yen… 3220
(١٢١) Eski Kayıt No

رساله ده كتاب جليل اولدى وغيبدن تنزيل
اولنوب عالم شهادتده شكل بديع بولدى
بومائده دن ذائق اولنلره عافيتلر وبوشربتدن
نوش ايدنلره صحتلر اوله والسلام على تابعى
اهل الهدى وداخل مجلس الندى فان الكلام
معهم ومن استمع اليهم وسمعهم والله الفاتح
ورسوله الخاتم واله النسيب الحسيب
وصحبه

الحمد لميسر كل عسير والصلاة على النبى البشير
النذير بعد ذا اشبو شرح لطيف بمثيل حقايق
عديلك طبع وتمثيلى شو كتاب نصفتنصاب بادشاه
اسلامپناه وشهنشاه دل اكاه سلطان عبد العزيز
خان ايده الله الملك المنان افنديمز حضرتلرينك
عصر باهر النصر همايونلرنده بو عبد قليل
البضاعه سامئ عديم الاستطاعه نك نظارت
عبيدانه سيله رسيدهٔ دستگاه حسن ختام
اولمشدر فى ذى الحجه
سنه ١٢٩١